

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4C/132/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113213939
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5113213939.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivetou Sýkorovou, v právnej veci žalobcu: Ľ. M., G.. XX.XX.XXXX, K. Š. XXX, zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Zdenkou Hulmanovou, advokátkou, so sídlom Kysucká cesta 3, Žilina, proti žalovanému: Š. C., G.. XX.XX.XXXX, K. Š. XXX, zastúpenému splnomocneným zástupcom spol. Advokátska kancelária JUDr. Jozef Plačko s.r.o., so sídlom Námestie Andreja Hlinku 29/34, Považská Bystrica, IČO: 47 241 411 o odstránenie stavby taktó

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 26.04.2013 domáhal, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaného odstrániť stavbu postavenú na pozemku parc.č. C. XXXX v k. ú. Z., zapísanú na LV č. XXX, na vlastné náklady, alternatívne, aby súd prikázal stavbu postavenú na pozemku parc. č. KNC XXXX v k. ú. Z., zapísanú na LV č. XXX do vlastníctva žalobcu za náhradu vo výške 1.264,- €. Uplatnil si náhradu trov konania.

2. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že na základe Osvedčenia o dedičstve č. D 1346/98, Dnot 243/98 je žalobca vlastníkom nehnuteľnosti - pozemku parc. č. KNC XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 356 m² zapísaného na LV č. XXX pre k.ú. Z.. Žalovaný je vlastníkom vedľajšej stavby - humna so sýpkou bez súpisného čísla postaveného na pozemku parc. č. KNC XXXX. Stavba je evidovaná ako výlučné vlastníctvo žalovaného na LV č. XXXX v k.ú. Z.. Žalobca v súvislosti s riešením majetkovo-právneho vysporiadania nechal vypracovať znalecký posudok za účelom zistenia všeobecnej hodnoty vedľajšej stavby na parc. č. C. XXXX v k.ú. Z. č. 54/2011, ktorým bola stanovená všeobecná hodnota (v texte aj len ako „VŠH“) predmetnej stavby na hodnotu 3.400,- €. V záujme riešenia majetkových práv k predmetným nehnuteľnostiam žalobca vyzval žalovaného na vypratanie pozemku vo vlastníctve žalobcu a zároveň mu navrhol finančné vyrovnanie za humno v sume 2.350,- €, ku ktorej sume dospel žalobca tak, že vychádzal z VŠH stavby určenej znaleckým posudkom 3.400,- € po odpočítaní úhrady za užívanie pozemku parc. č. KNC XXXX, a to za obdobie troch rokov od 15.11.2009 do 14.11.2011, t.j. do doby podania žaloby, v sume 1.050,- € / 350,- € ročne. Žalovaný nevypratol pozemok žalobcu a ani nerešpektuje zákaz vstupu na pozemok. Neuhrádza žalobcovi ani žiadnu odplatu za užívanie pozemku. Nájomné za stavebný pozemok sa v intraviláne obce Z. pohybuje v sume 2,- € / 1 m² ročne, t.j. 10 % z hodnoty pozemku (kúpna cena za 1 m² = 20,- €). Výmera pozemku predstavuje 356 m² a pozemok je v celej jeho výmere z dôvodu postavenej stavby nepoužiteľný aj na iné účely. Z uvedeného dôvodu požaduje žalobca úhradu za užívanie pozemku za celú jeho výmeru v sume 712,- € ročne. Pokiaľ by súd v zmysle alternatívneho petitu prikázal stavbu do vlastníctva žalobcu, dlžnú úhradu za užívanie pozemku za obdobie troch rokov žalobca započítava oproti všeobecnej hodnote stavby.

3. Žalobca k žalobe pripojil nasledovné listinné dôkazy, z ktorých súd zistil:

4. Z výpisu z LV č. XXX k.ú. Z. vyhotoveného dňa 12.04.2013 (č.l. 5) súd zistil, že ako výlučný vlastník pozemku parc. č. XXXX o výmere 356 m², zastavané plochy a nádvoría je vedený žalobca, titulom nadobudnutia: D 1346/98, Dnot 243/98.

5. Na LV je v časti LV „Iné údaje“ uvedené: Stavba na parcele XXXX LV č. XXXX - XXX/XX.

6. Z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. Z. vyhotoveného dňa 12.04.2013 (č.l. 6) súd zistil, že ako výlučný vlastník stavby humna so sýpkou na parc. č. XXXX je vedený žalovaný, a to titulom nadobudnutia: Osvedčenie o dedičstve 18D 67/2012, Dnot 96/2012 zo dňa 01.10.2012, Z 1387/12-8/13.

7. Z výzvy právnej zástupkyne žalobcu zo dňa 16.05.2011 (č.l. 7) na vypratanie pozemku adresovanej žalovanému súd zistil, že žalovaný bol vyzvaný na vypratanie pozemku parc. č. KNC XXXX, keďže žalobca nemá záujem trpieť stavbu vo vlastníctve žalovaného na pozemku vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Zároveň bola žalovanému predložená ponuka na odkúpenie stodoly na pozemku parc. č. KNC XXXX, a to za cenu navrhnutú žalovaným, ktorá cena musí zohľadňovať trhovú hodnotu tejto stodoly.

8. Obdobnou výzvou zo dňa 12.09.2011 (č.l. 9) bol žalovaný opakovane vyzvaný na vypratanie pozemku vo vlastníctve žalobcu.

9. Listom zo dňa 15.11.2011 (č.l. 10 spisu) vyzval žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne žalovaného, aby nevstupoval na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu - pozemok parc. č. C-KN XXXX v k.ú. Z..

10. Zo záveru Znaleckého posudku č. 54/2011 vypracovaného dňa 26.06.2011 znalkyňou V. T. V. C., PhD. (č.l. 12 - prílohová obálka) súd zistil, že všeobecná hodnota vedľajšej stavby na parc. č. XXXX KNC bola stanovená vo výške 3.401,23 €.

11. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 26.08.2013 (č.l. 21 spisu), v ktorom poukázal, že podaná žaloba nekorešponduje so skutočným stavom, ani so správaním sa žalobcu, čo dokumentuje aj podaný návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatať bezdôvodného obohatenia vo výške 2.136,- €, vychádzajúc z ceny nájmu za 1 m² označeného pozemku, ktoré konanie sa vedie na OS Žilina pod sp.zn. 25Ro/135/2013, v ktorom konaní bol žalovaným podaný odpor proti platobnému rozkazu. Žalovaný je presvedčený, že v tomto prípade nielenže nie sú splnené podmienky na odstránenie stavby, ale neprebehli ani rokovania medzi stranami sporu tak, ako ich popisuje žalobca.

12. V súlade s ustanovením § 135c OZ je základným predpokladom na odstránenie stavby jej neoprávnenosť, resp. zriadenie stavby niekým, kto na to nemá právo. Neoprávnenou stavbou sa rozumie stavba zriadená na cudzom pozemku bez príslušného oprávnenia. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že sporná stavba je postavená na pozemku žalobcu niekoľko desaťročí a bola postavená v súlade s vtedy platnými predpismi. Stavebník neoprávnené nezasahoval do práv vlastníka pozemku, stavba bola postavená dobromyseľne, stavebník neporušil žiadne povinnosti pri jej stavbe, pretože mal súhlas vlastníka pozemku. Postaveniu a užívaniu stavby žalovaným a jeho právnyimi predchodcami nikto (ani žalobca a ani jeho právni predchodcovia) nikdy nebránil.

13. Navyše stavba je ako súčasť k pozemku CKN parc. č. XXXX druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoría o výmere 356 m² zapísaná aj na LV č. XXX k.ú. Z. a nejedná sa teda o neoprávnenú stavbu. Je nepochybné, že stavba - humno je stavbou pevne spojenou so zemou v zmysle § 119 ods. 2 OZ, ktorá má svoj hospodársky a funkčný účel.

14. Odstránenie stavby nepredstavuje účelné vysporiadanie sa s touto stavbou. Takéto vysporiadanie, aj s ohľadom na podanú žalobu v konaní sp. zn. 25Ro/135/2013, znamená, že žalobca sa správa voči žalovanému šikanózne a zneužíva svoje vlastníctvo, čo predstavuje zasahovanie do vlastníckych práv žalovaného. Podanie žaloby na odstránenie stavby je konaním ultima ratio vo vzťahu k vyriešeniu majetkových a užívacích práv strán sporu a aktuálne nie sú splnené podmienky na podanie takejto žaloby, preto žalobca navrhuje, aby súd žalobu zamietol.

15. Tvrdenia a v žalobe uvedené návrhy na určenie výšky nájmu, započítanie pohľadávok a návrhy na odkúpenie stavby len deklarujú skutočnosť, že žalobcovi skutočne nejde o usporiadanie majetkových pomerov, ale potom, ako sa stal vlastníkom stavby žalovaný (11/2012), sú jeho záujmy motivované

finančným prospechom, bez ohľadu na skutočné využitie už existujúcej stavby. Sám žalobca potvrdzuje alternatívnym petitom, že odstránenie stavby je neúčelné a žiada jej prikázanie do svojho vlastníctva. Žalobcom navrhnutá výška náhrady, ktorú by mal žalobca v tomto prípade poskytnúť žalovanému, je neprimeraná práci nevyhnutne potrebnej na postavenie a udržanie stavby.

16. Žalovaný podaním doručeným súdu dňa 20.12.2013 (č.l. 27) podal vzájomnú žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zriadil právo zodpovedajúce vecnému bremenu, pozostávajúce z práva užívania nehnuteľnosti - pozemku reg. C KN, druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoría o výmere 356 m², zapísaného na LV č. XXX k.ú. Z. v prospech užívania nehnuteľnosti - stavby postavenej na predmetnom pozemku v rozsahu, ako bude vymedzené geometrickým plánom vyhotoveným v konaní ustanoveným znalcom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

17. Žalovaný uviedol na odôvodnenie vzájomnej žaloby (na ktorej následne nezotrval, čo uviedol v podaní zo dňa 20.05.2019 - č.l. 205), že humno bolo postavené právnymi predchodcami žalovaného (otcom a starým otcom) na pozemku, ktorý v čase výstavby patril do ich vlastníctva. Stavba teda nebola zriadená na cudzom pozemku, ale na vlastnom pozemku. Až v dôsledku operatívnej evidencie zo začatej a nedokončenej, a teda neplatnej komasácie v Obci Z. sa stalo, že vlastníctvo pozemku bolo formálne administratívne zapísané na iného vlastníka, konkrétne na žalobcu. Došlo k neoprávneným zásahom do vlastníckych práv žalovaného, ktoré nie je možné inak konvalidovať, ako poskytnúť ochranu vlastníkovi stavby na úkor vlastníka pozemku aktuálne zapísaného na liste vlastníctva zriadením vecného bremena za náhradu. Právni predchodcovia žalovaného boli pri stavbe nehnuteľnosti dobromyseľní. Preto je v tejto situácii namieste, aby sa strany sporu vysporiadali medzi sebou dohodou a ak táto nie je možná, aby došlo k riadnemu a racionálnemu usporiadaniu vzťahov medzi nimi, a to inou formou, ako žiada žalobca. Najvhodnejším usporiadaním vzťahov, pri rešpektovaní vlastníckych vzťahov a existujúceho dlhodobého a ničím a nikým nerušeného vzťahu, je zriadenie vecného bremena za náhradu v prospech vlastníka stavby. Stavba bola v čase jej výstavby postavená na pozemku, ktorý vlastnila tá istá osoba ako stavbu. Nie v dôsledku konania žalovaného alebo jeho právnych predchodcov došlo k zmene vlastníckych vzťahov, ktoré musí znášať žalovaný. Výšku odplaty za zriadenie vecného bremena navrhol žalovaný určiť dohodou alebo na základe znaleckého dokazovania.

18. Právny zástupca žalovaného súdu oznámil listom zo dňa 08.04.2014, doručeným súdu 15.04.2014 (č.l. 44 spisu), že v konaní, v ktorom sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata sumy 2.136,- € titulom užívania nehnuteľnosti žalovaným (sp. zn. 25C/230/2013), došlo dňa 11.12.2013 k uzatvoreniu súdneho zmiere medzi stranami sporu, v zmysle ktorého sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 180,- € ročne za užívanie nehnuteľnosti, t.j. za 2 roky sumu 360,- € bez príslušenstva.

19. Z uznesenia sp. zn. 25C/230/2013-61 zo dňa 11.12.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.12.2013, súd zistil, že v právnej veci žalobcu E. M. proti žalovanému Z. o zaplata sumy 2.136,- € s prísl. súd schválil medzi účastníkmi zmier, v zmysle ktorého je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi sumu 360,- €.

20. Žalobca sa prostredníctvom právnej zástupkyne vyjadril k vzájomnej žalobe žalovaného podaním zo dňa 28.04.2014 (č.l. 46 spisu), v ktorom uviedol, že pozemok č. KNC XXXX zapísaný na LV č. XXX v k.ú. Z. bol v rámci pozemkových úprav (komasácie) prebiehajúcich v roku 1952 pridelený právnemu predchodcovi - dedovi žalobcu, teda od roku 1952 je žalobca spolu so svojimi právnymi predchodcami nepretržitým vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Stavba na pozemku, ktorej odstránenie je predmetom tohto konania, bola postavená starým otcom žalovaného bez súhlasu právnych predchodcov žalobcu a zároveň aj bez príslušných povolení, z ktorého dôvodu táto stavba nebola dlhé desaťročia zapísaná v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva. V roku 1998 zdedil celý pozemok parc. č. KNC XXXX žalobca s povinnosťou výplaty ustupujúcich dedičov, pričom v tom čase bola stavba - humno na pozemku parc.č. C. XXXX v havarijnom stave (škridle padajúce na ulicu ohrozovali autá, aj chodcov) a nebola zapísaná ako vlastníctvo žalovaného, resp. jeho právnych predchodcov. Už v tom čase oslovil prvýkrát žalobca žalovaného, nakoľko mal vedomosť, že stavbu postavil jeho dedo, s ponukou poskytnúť mu náhradu za uvedené humno vo výške 100.000,- Sk. Žalovaný náhradu odmietol a v roku 2010 opätovne bez súhlasu žalobcu začal opravovať strechu humna. Aj dňa 16.05.2011 žalobca vyzval žalovaného na vypratanie pozemku, na ktorú výzvu žalovaný neodpovedal. Žalobca poprel tvrdenia žalovaného, že v prípade stavby humna sa jedná o stavbu, ktorú nie je možné považovať za stavbu neoprávnenú, keďže táto bola postavená bez súhlasu vlastníka

nehnutelnosti a bez príslušných stavebných, resp. v tom čase iných nevyhnutných povolení. K legalizácii stavby došlo až jej zápisom na list vlastníctva v roku 2011, o čom svedčí LV č. XXX zo dňa 24.06.2011, ktorý je súčasťou znaleckého posudku č. 54/2011 a na ktorom LV predmetná stavba ešte zapísaná nie je. Spôsob, akým došlo k zápisu stavby najskôr na LV č. XXX a neskôr aj na LV č. XXXX pre k.ú. Z., žalobca nepreveroval, avšak je možné skonštatovať, že k legalizácii tejto stavby došlo až po výzve žalobcu na jej odstránenie a zároveň za uvedenia mylných okolností, za ktorých bola stavba postavená, keďže stavbu postavil starý otec žalovaného a nie otec žalovaného. Žalobca má za to, že stavba humna bola postavená proti vôli vlastníka pozemku parc. č. KNC XXXX a žalovaný nepreukázal opak.

21. Konanie sp. zn. 25C/230/2013 sa skončilo na podnet žalobcu schválením zmiernosti medzi stranami sporu, na základe ktorého je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi sumu 360,- €, ktorú sumu i napriek tomu, že uznesenie o schválení zmiernosti zo dňa 11.12.2013 nadobudlo vykonateľnosť dňa 28.12.2013, ani len sčasti nezaplatil. Vzhľadom k tomu, že v prípade neoprávnenej stavby na pozemku parc. č. KNC XXXX k.ú. Z. sa jedná o humno, ktorého všeobecná hodnota bola Znaleckým posudkom č. 54/2011 stanovená na sumu 3.401,23 € a ktoré žalovaný nevyužíva na účel hodný osobitného zreteľa (bývanie), žalobca má za to, že takúto stavbu je možné odstrániť bez toho, aby jej odstránenie znamenalo neúčelnosť tohto konania. Žalovaný nie je odkázaný mať humno na pozemku žalobcu, keďže v okolí svojho domu vlastní 3 239 m² stavebných pozemkov a práve naopak, je to žalobca, ktorý je danou stavbou vo výkone svojich vlastníckych práv obmedzovaný, lebo predmetná stavba leží tesne na hranici pozemku parc.č. KNC XXXX a tak znemožňuje plný výkon vlastníckych práv nielen k pozemku parc.č. KNC XXXX, ale aj k susediacemu pozemku, ktorý je rovnako vo vlastníctve žalobcu a na ktorom kvôli tejto stavbe rovnako, ako aj na pozemku parc.č. KNC XXXX, nemôže realizovať výstavbu rodinného domu, ktorý by nevyhnutne potrebovali jeho obidve deti s vlastnými rodinami.

22. Súd vo veci vykonal dňa 02.05.2014 pojednávanie, na ktorom žalobca zotrval v celom rozsahu na žalobe s tým, že stavba humna bola postavená ešte starým otcom žalovaného v čase, kedy výlučným vlastníkom pozemku bol starý otec žalobcu, ktorý súhlas na stavbu nedal, a to ani dodatočne. Žalovaný mal vedomosť o tom, a bol si vedomý toho, že ako jeho právni predchodcovia, tak aj on, užíva stavbu postavenú na cudzom pozemku, tzn. stavbu neoprávnenú.

23. Žalobca uviedol, že pozemok, na ktorom je postavené humno, zdedil po svojej tete Z. M., ktorá bola slobodná a bezdetná. Zomrela v roku 1998 a vtedy na tom pozemku nebola žiadna ťarcha, stavba nemala zapísaného vlastníka. Žalobca to teda bral tak, že stavba patrí k pozemku. Vtedy videl na pozemku žalovaného, ktorému ponúkol 100.000,- Sk za toto humno, pretože tam padala strecha a bolo to potrebné opraviť. Žalovaný to odmietol a začal s opravou strechy humna.

24. Z Osvedčenia o dedičstve sp. zn. D 1346/98, Dnot 243/98 zo dňa 02. júla 1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.1999 (č.l. 53), vydaného notárom B. B. N. ako súdnym komisárom v dedičskej veci po poručiteľke menom Z. M., naposledy bytom: Z. XXX, ktorá zomrela dňa 28.06.1998, súd zistil, že dedičia uzatvorili o vyporiadaní dedičstva dohodu, v zmysle ktorej nadobúdateľom celého dedičstva uvedeného v súpise aktív a pasív dedičstva, o.i. aj pozemku parc.č. KNC XXXX, zastavaná plocha o výmere 356 m² k.ú. Z., zapísaného na LV č. XXX, v celosti sa stal E. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX - žalobca.

25. Žalovaný na pojednávaní prostredníctvom právnej zástupkyne zotrval na svojej obrannej argumentácii, poukázal, že disponuje listinnými dôkaznými prostriedkami z roku 1927 preukazujúcimi, že starý otec žalovaného B. C. podal na Okresný úrad vo Veľkej Bytči žiadosť o povolenie stavby humna, v tom čase na pkn. parcele č. XXX o výmere 200 m², ku ktorej výstavbe sa vyjadrovali aj susedia, ktorí vlastnili alebo disponovali pozemkami a stavbami v susedstve, o čom bola spísaná zápisnica z 10.06.1927, kedy sa vykonala ohliadka a stavba bola schválená, k čomu je pripojený aj nákras humna. I. bolo postavené a viac ako 90 rokov užívané právnym predchodcom žalovaného.

26. Žalovaný disponuje aj časťou záznamu týkajúceho sa vyjadrenia jednotlivých obyvateľov Obce Z. ku komasácii z roku 1948, kedy sa pán Z. M. - právny predchodca žalobcu bývajúci v dome č. XXX vyjadroval k tomu, že odmieta prevziať blok č. XX, čo je časť parcely, na ktorej bolo postavené humno, pretože nemá dostatočné prostriedky na to, aby vyplatil právneho predchodcu žalovaného, ktorý bol vlastníkom alebo podielovým spoluvlastníkom tej parcely, ďalším podielovým spoluvlastníkom bol pán A.. Nakoniec sa ale právni predchodcovia oboch sporových strán dohodli a došlo k zámene parciel a k súčasnej výmere tej parcely, na ktorej je postavené humno, o ktorej je žalovaný presvedčený, že je v celom rozsahu jeho vlastníctvom a bude sa domáhať ochrany svojich práv aj podaním určovacej žaloby na súde.

27. Žalovaný uviedol, že podľa názoru jeho rodičov odjakživa tento pozemok patril jeho rodine. Stavba bola zapísaná na LV v roku XXXX, žalovaný stavbu zdedil po otcovi, ktorý zomrel v roku XXXX, ale v roku XXXX bolo dodatočné dedičské konanie. Otec žalovaného sa narodil v roku XXXX. Vlastníkom pozemku až do roku 1948 bol B. C. a potom v rámci komasácie bola táto parcela pridelená pánovi Z. M., ale na pozemku stálo toto humno, on tú parcelu odmietol. Následne mu bola pridelená a s otcom žalovaného sa dohodol, že budú tieto pozemky užívať tak, že pán M. bude užívať parcelu XXXX a parcelu XXXX bude užívať otec žalovaného. Dohodli sa len ústne, papierovo to nepreviedli a ostalo to tak až do roku XXXX, kedy zomrela teta žalobcu, odkedy je žalobca vlastníkom aj užívateľom.

28. Z listinného dôkazu „Prosba“ B. C. (č.l. 87, 88), adresovanej Okresnému úradu vo Veľkej Bytči, prijatej Okresným úradom vo Veľkej Bytči dňa 13.05.1927 a Obvodným notariátom v Štiavniku dňa 27.05.1927 súd zistil, že B. C. žiadal o vykonanie miestnej ohliadky a o udelenie povolenia na stavbu, ktorú mieni vystavať podľa pripojeného nákresu. Budova má byť krytá škridlicou a z pevného materiálu postavená, t.j. z betónu.

29. Zo Zápisnice Notárskeho úradu v Štiavniku č. 2143/1927 spísanej dňa 10.06.1927 (č.l. 89, 86, 85, 186) Obecnou stavebnou komisiou na základe žiadosti B. C., obyvateľa zo Z. súd zistil, že k spísaniu zápisnice sa dostavili zo strany úradu B. C., ďalej notár, požiarny referent (mená sú nečitateľné), žiadateľ B. C., podujímateľ: B. Y., zo strany susedov B. M. za E. a Z. O.: B. C., za M. a ...nečitateľné meno... O. - B. K..

30. V zápisnici je na označenie „pozemku budovať sa majúceho“ uvedené: v poz. kn. záp. obce: Z., m.č. XXX, ulica - údaj nevyplnený, číslo domu: XXX, pozemok obsahuje 200 m².

31. Pod bodom 13. Zápisnice je pri predtlačenom texte „Či sú v blízkosti už postavené budovy, aké a v akej diaľke?“ uvedené: viď nákres (nákres je žurnalizovaný na č.l. 93 spisu - pozn. súdu).

32. Zápisnica ďalej obsahuje údaje o stavebnom materiáli, vrátane krovu a strešnej krytiny, údaje o rozmeroch stien, okien, dverí, špecifikáciu miestností stavby a ich rozmery.

33. V bode 21 zápisnice je pri predtlačenom texte „Poznámky susedov“ dopísané: Susedia námietky nečinia.

34. Pod zápisnicu sa podpísali: starosta - C., notár a požiarny referent (podpisy nečitateľné), žiadateľ B. C., susedia: B. K., Z. A., O. Z., k podpisu zápisnice nedošiel B. M..

35. Z listiny pod názvom: UZAVRETIE vydanej dňa 13.06.1927 Okresným úradom vo Veľkej Bytči (č.l. 84 spisu) č. j.: XXXX/ 1927 súd zistil, že „UZAVRETIE“ bolo vydané na základe žiadosti B. C., obyvateľa Obce Z., o povolenie stavby: komory, mlatovne, humna v Obci Štiavnik na vlastnom pozemku na základe vyšetrovania stavebnej komisie, a to na základe § 10 Župného stavebného štatútu bývalej župy trenčianskej č. 133/3373/1903. Žiadateľ bol upravený, „aby v záujme verejného poriadku, bezpečnosti a zdravotníctva predpísané pravidlá presne dodržal, konečne tiež nasledovné podmienky:

1. stavba nech je presne dľa predloženého nákresu prevedená, 2. materiál stavby: betón, drevo, krytie ..., 3. vzdialenosť projektovanej stavby od iných stavísk nech je podľa predpisov § 37 - 38 uvedených stavebných štatútov.“

36. Na odôvodnenie rozhodnutia je uvedený: „Pri pokračovaní stavebnej komisie žiaden z interesovaných stránok nepodal takú námietku, ktorá by bola vydaniu stavebného povolenia zo súkromného alebo verejného záujmu prekážala.“

37. O vydaní rozhodnutia bol upovedomený žiadateľ B. C. a predstavenstvo obce Z. a cestou jeho zainteresované stránky s tým, že oproti tomuto Uzavretiu možno podať odvolanie behom 15 dní odo dňa doručenia tohto Uzavretia, cestou Okresného úradu vo Veľkej Bytči, na Župný úrad v Turč. sv. Martine.

38. Z nákresu humna (č.l. 90) - pohľad z boku, z čelnej strany, ako i pôdorys, súd zistil, že stavba humna pozostáva z komory, mlatovne a stodoly.

39. Z listinného dôkazu (č.l. 91) - pozostávajúceho z jednej strany (číslo strany 80), z nezisteného rozhodnutia, súd zistil, že pod bodom 82. tohto rozhodnutia je zaprotokolované vyjadrenie Z. M., č.d. XXX, č. hárku XXXX, ktorý podal námietku proti prídelu v bloku č. XX, keďže tam príberá cudzie humno a toto nie je v stave vyplatiť, preto žiada, aby toto jeho humno bolo k jeho parcele pričlenené a miesto toho žiada, aby mu bolo vydelené miesto pre humno, a to na hárku XXXXX. Krajský súd námietku sťažovateľa zamietol, keďže pri vyšetrovaní námietok sťažovateľ prehlásil, že svoju námietku odvoláva.

40. Právna zástupkyňa žalobcu sa podaním doručeným súdu dňa 03.07.2014 (č.l. 107 spisu) vyjadrila k dôkazom predloženým na pojednávaní zo strany žalovaného, a síce k nákresu humna, ktorý nákres nezodpovedá skutkovému stavu, nakoľko na pozemku parc.č. KNC XXXX sa nachádza stavba, ktorá má na rozdiel od nákresu štyri časti a nie tri, ako je zakreslené a rovnako nakreslená stavba rozmerovo stavbe skutočne stávajúcej na predmetnej parcele nezodpovedá. Taktiež vchodové dvere na stodole sú situované úplne inak, ako je nakreslené na priloženom nákrese. Na listinnom dôkaze na strane 20, ktorý tvorí súčasť predložených listín, je síce pod číslom 82 skonštatované, že právny predchodca žalobcu má námietky, že príberá na svoj pozemok cudzie humno a toto nie je v stave vyplatiť, avšak tieto námietky zobral späť a z tohto dôvodu je možné predpokladať, že mu predmetným rozhodnutím bol pridelený pozemok parc.č. KNC XXXX spolu s humnom na ňom stojacim, čo je však možné skonštatovať len v prípade, že žalovaný buď doručí súdu celé znenie dokumentu, z ktorého predložil stranu 20, alebo aspoň oznámi, o aký dokument z roku 1948 sa jedná, aby ho bolo možné zabezpečiť.

41. Na základe návrhu žalobcu doručeného súdu dňa 17.07.2014 (č.l. 109 spisu) bolo konanie uznesením zo dňa 22.07.2014 sp. zn. 4C/132/2013-119 prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 2C 182/2014, nakoľko súd mal preukázané, že dňa 06.06.2014 bola na tunajší súd podaná žaloba žalobcu Z. C. proti žalovanému Z. M. o určenie vlastníctva, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom pozemku registra CKN parc.č. XXXX o výmere 356 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvorcia, zapísaného na LV č. XXX v k. ú. Z., vzhľadom na to, že sa v konaní sp.zn. 2C 182/2014 riešila otázka, ktorá by mohla mať vplyv na konanie sp. zn. 4C/132/2013.

42. Súd po právoplatnom skončení konania sp. zn. 2C 182/2014, skončeného rozsudkom zo dňa 27.03.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.06.2017, v konaní sp. zn. 4C/132/2013 pokračoval.

43. Zmieným rozsudkom sp. zn. 2C/182/2014- 183 zo dňa 27.03.2017 súd rozhodol tak, že žalobný návrh žalobcu zamietol. Z rozsudku súd zistil, že žalobca sa žalobným návrhom domáhal, aby súd určil, že je vlastníkom pozemku reg. CKN parc. č. XXXX o výmere 356 m², druh pozemku, zastavané plochy a nádvorcia, zapísaného na LV č. XXX, kat. úz. Z.. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca - starý otec B. C. bol vlastníkom žalovanej parcely, v tom čase PKN parcely č. XXX, neskôr č. XXX. Okresný úrad vo Veľkej Bytči mu povolil aj výstavbu humna na tejto nehnuteľnosti. Nehnuteľnosť prakticky užíval od roku 1927. V priebehu výstavby humna bola v kat. úz. Z. začatá komasácia. V rámci tejto sa nehnuteľnosť, na ktorej bolo postavené humno, dostala do novej držby, vlastníctva Z. M., ako to vyplynulo z rozhodnutia komasačného súdu. Z. M. je právnym predchodcom terajšieho žalovaného. Za účelom zachovania vlastníctva k parcele, aj k stavbe humna prenechal právny predchodca žalobcu Z. M. časť dnešnej CKN parcely XXXX o výmere 369 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvorcia, zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. Z., na ktorej je dnes postavený rodinný dom žalovaného č. XXX.

44. Táto dohoda sa však nepremietla do zápisu v príslušnej pozemkovej knihe a Z. M. v rámci komasácie, keďže na jeho námietky nebolo prihliadnuté, bol pridelený celý blok č. XX, vrátane spornej nehnuteľnosti. Ďalej v písomnom návrhu dôvodil, že v obci Z. nikdy nebola komasácia dokončená a jej závery sú neplatné, pretože nikdy neboli vydané konečné právoplatné rozhodnutia vtedy príslušných súdov. Stavba humna bola postavená právnymi predchodcami žalobcu na pozemku, ktorý v čase výstavby patril nepochybne do jeho vlastníctva. Právni predchodcovia žalobcu, ako aj žalobca, sa vždy cítili byť vlastníkami celej parcely, na ktorej je humno postavené.

45. Naliehavý právny záujem zdôvodňoval tým, že na LV je zapísaný ako vlastníkom spornej nehnuteľnosti žalovaný a z tohto dôvodu je deklarovaný aj naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k predmetu sporu v osobitnom konaní. Naliehavý právny záujem žalobcu umocňuje ešte aj sám žalovaný podávaním návrhov na súd prvej inštancie, jednak na odstránenie stavby a jednak na vydanie bezdôvodného obohatenia.

46. Žalovaný na pojednávaní poukázal, že čo sa týka vydania stavebného povolenia na stavbu humna, tak z toho vyplýva, že sa jedná o pozemok spoločný a nie vlastný. Je teda zrejme, že žalobca bol podielovým spoluvlastníkom tejto parcely. S výstavbou humna už v čase jeho stavby nesúhlasil právny predchodca žalovaného - B. M.. Svoj nesúhlas s výstavbou humna deklaroval nepodpísaním zápisnice o ohliadke zo dňa 10.6.1927. S výstavbou humna sa nezačalo v priebehu komasácie, táto prebehla v roku 1948 až 1952. Stavebné povolenie je z roku 1927. O humno sa nestaral viac ako 87 rokov. Počas všetkých týchto rokov dane, ako aj dávky za humno odvádzali výlučne právní predchodcovia žalovaného. Takisto nie je pravdou, že v priebehu komasácie došlo k dohode medzi právnymi predchodcami

sporových strán. V komasačnom rozhodnutí je len uvedené, že právnenému predchodcovi žalovaného bol pridelený predmetný pozemok, ktorý tvorí aj predmet sporu.

47. Parcelu získal starý otec žalovaného Z. M. aj z toho dôvodu, že mal v tejto časti odkúpené viac ako 1 ha pozemkov, t.j. vid' parcela č. XXXX. Nedokončená komasácia však spôsobila aj to, že právny predchodca žalobcu nadobudol nové pozemky, ktoré dodnes užíva a má ich riadne zapísané na LV a toto svoje nové vlastníctvo na základe komasácie žiadnym spôsobom nespochybňuje. Ďalej žalovaný dal do pozornosti, že nadobudnuté nehnuteľnosti nerušene od komasácie až do dnešného dňa užíva. Potvrdil to aj žalobca a to uzavretím súdneho zmiernu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia 25C/230/2013, kde sa zaviazal zaplatiť práve žalovanému odplatu za užívanie cudzieho pozemku. To znamená, že uznal, že nehnuteľnosť je v jeho vlastníctve.

48. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom svedkov Q. K., Q. R., E. M., B. Z., Q. C., B. K., N. E., z výpovede ktorých svedkov vyplynulo nasledovné:

- Zo svedeckej výpovede Q. K., rok narodenia XXXX, vyplynulo, že v obci Z. žije od roku XXXX. Vedel, čo je predmetom tohto sporu a o aký pozemok sa jedná. Prakticky od roku 1968, ako žije v obci, tak nikoho iného ako samotného žalobcu na tejto nehnuteľnosti nevidel vykonávať žiadnu činnosť. Bol to výlučne žalobca, ktorý sa staral o stromy, plodiny, záhradu pravidelne kosil. Na humne robil opravy, podlahy, dvere, dokonca nehnuteľnosť si aj oplotil. Od sporného pozemku býva si 500 m. Zo svojho pozemku vidí na stodolu a na pozemok. Viac krát bol aj v samotnej stodole. Žalobca tam mal uskladnené nejaké seno, slamu, dokonca drevo.

- Zhodne vypovedala aj svedkyňa Q. R., rok narodenia XXXX. Je v príbuzenskom pomere so žalobcom. Tiež z počutia od svojej mamy vie, že to boli len právni predchodcovia žalobcu, ktorí túto nehnuteľnosť užívali. Samotné humno mal postaviť starý otec žalobcu B. C., ktorý sa vrátil z Q., bolo to v roku 1927. Z počutia vie, že v hospodárskej budove sa mlátilo, uskladňovalo sa tam obilie, pracovalo sa tam. Ako zomrel otec žalobcu, tak sa tam samozrejme prestalo hospodáriť. V roku 1998, na to si dobre pamätá, bol postavený okolo nehnuteľnosti aj plot, ktorý postavil žalobca. Dokonca robil opravy na hospodárskej budove, kedy opravoval strechu, robil podlahy v stodole atď. Čo sa týka žalovaného a jeho právnych predchodcov, tak Z. M. poznala len zbežne. Túto však nevidela pracovať na tejto nehnuteľnosti. Posledných 5 až 6 rokov eviduje na spornom pozemku len žalobcu. Až posledné dva roky na pozemku vídava žalovaného. Po smrti starého otca žalobcu prestalo sa hospodáriť, prestalo sa s pestovaním obilia a ďalších vecí. Sama chodievala pomáhať žalobcovi zberať úrodu zo stromov, pokosiť. Nevedela sa vyjadriť, či žalobca po komasácii získal nejaké nehnuteľnosti.

- Aj svedkyňa B. Z., rok narodenia XXXX, bez príbuzenského pomeru k sporovým stranám, uviedla, že okolo sporného pozemku chodí skoro 48 rokov. Za vlastníkov považovala žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov, ktorí to užívali, pracovali tam, obrábali záhradu, zväžali plodiny z polí. Iba posledných 6 rokov sa začal tomu venovať žalovaný. Všetky opravy na humne, starostlivosť o záhradu, robil výlučne žalobca. Od žalobcu sa dozvedela, že si žalovaný uplatnil vlastnícke právo na nehnuteľnosť a z tohto dôvodu už na túto nehnuteľnosť nemôže chodiť. Aj na samotnú komasáciu si pamätala. V rámci tejto došlo k výmene pozemkov medzi občanmi obce Z.. Občania si uplatnili svoje nároky na nehnuteľnosti a tie pozemky po komasácii odvtedy vlastne aj užívajú. Pridelené pozemky po komasácii každý z obce Z. užíva to, čo dostal po komasácii a aj vlastní.

- Aj svedkyňa Q. C., rok narodenia XXXX, vypovedala zhodne ako svedkovia uvádzaní vyššie. Po celý život bola presvedčená o tom, že vlastníkom nehnuteľnosti je žalobca, resp. jeho právni predchodcovia. Aj samotné oplotenie urobil žalobca. To isté vypovedala o kosení, o opravách humna. Len nedávno sa dozvedela, že nehnuteľnosť má patriť žalovanému.

- Svedok B. K., rok narodenia XXXX, vypovedal zhodne s predchádzajúcimi svedkami. Celý čas bol presvedčený, že sporná nehnuteľnosť patrí žalobcovi. Obidve sporové strany pozná, spolu vyrastali a sú to jeho priatelia, kamaráti. Pozemok sa nachádza asi 50 m od jeho rodinného domu. Okolo pozemku chodí každý deň do roboty. Nepamätal si, kedy bolo postavené humno a kto ho staval, bol vtedy chlapec. Asi tak od roku 2010 to prebral samotný žalovaný, údajne mu to patrí. Čo sa týka najnovšieho stavu, nemohol si nevšimnúť, že pán M. postavil v súčasnosti okolo nehnuteľnosti nový plot. Všimol si, že plot bol postavený tak, že bola zmenšená výmera sporného pozemku v neprospech žalovaného. Pozemok sa zmenšil v prospech N. E.. Pamätal si aj na to, že v minulosti tiež bola nehnuteľnosť oplotená, ktoré oplotenie robil žalobca. Na vlastné oči videl, ako žalobca dali slivky a jablone na tejto nehnuteľnosti.

- Napokon vypovedal aj svedok E. M., rok narodenia XXXX. Žalovaný je jeho otec. Pokým vie, tak od polovice 90-tych rokov túto spornú nehnuteľnosť, ktorá je predmetom súdneho konania, užíva jeho otec. Z počutia vie, že predtým, ako to začal užívať jeho otec, tak to dovtedy užívala pani Z. M.. Na nehnuteľnosti sa nachádzajú aj ovocné stromy, sú tam tri slivky, jedna staršia jablň a jedna mladšia jablň. Podľa jeho názoru je ťažko povedať, kto tie stromy sadil. Stromy sú vysadené veľmi rozhárané,

čo nasvedčuje tomu, že tieto stromy začali rásť samé z náletov. Od polovice 90-tych rokov, ako to užíva jeho otec, tak to dávali do poriadku a nehnuteľnosť udržiavali. Túto využívali na parkovanie poľnohospodárskych strojov, áut a podobne. Žalobca, čo si on pamätá, tak túto nehnuteľnosť neužíval. Vie však, že mal v humne uložené nejaké veci, čo bola, podľa jeho názoru, čierna stavba.

49. Z rozhodnutia Okresného úradu vo Veľkej Bytči z roku 1927 vyplýva že B. C. podal žiadosť na obec za účelom povolenia stavby humna v obci Z. na pozemku vlastnom, spoločnom. Pričom spoločnom, ako to vyplýva, je podčiarknuté.

50. Zo záp. Not. úradu Štiavnik z 10. júna 1927 vyplýva, že bola urobená ohliadka na mieste samom pred výstavbou humna, v tom čase pozemok XXX. Zo strany susedov bol prítomný aj B. M. a ďalší susedia. Z tejto zápisnice vyplýva, že to bol B. M., ktorý s touto zápisnicou nesúhlasil. Zo strany č.l. 20 pravdepodobne rozhodnutia o komasácii vyplýva, že Z. M. podal námietku proti prídeleniu bloku č. XX, že príberá tam cudzie humno a že toto nie je v stave vyplatiť, preto žiada, aby toto humno bolo k jeho parcele pričlenené a miesto toho žiadal, aby mu bolo vydelené miesto pre humno, a to na háрку C XXXX. Z ďalšieho vyplýva, že krajský súd námietku sťažovateľa zamietol, keďže pri vyšetrovaní námietok sťažovateľ prehlásil, že svoju námietku odvoláva.

51. Súd sa oboznámil aj s vyjadrením samotného Okresného úradu v Bytči, katastrálnym odborom, oddelenie technickej dokumentácie, ktorý sa vyjadroval a objasňoval predloženie zoznamu pozemnoknižných parciel vo vlastníctve osôb B. C., N. C., Z. C., bytom Z., ku dňu pred začatím komasácie. Podľa zápisov v pozemnoknižných vložkách jednalo sa o skomasovanie parciel od X do XXXX. Záznam z uvedených skutočností však nemajú. Taktiež sa u nich nenachádza ani kombinatórium. Neevidujú pôvodnú pozemnoknižnú parcelu, ktorá by zodpovedala pokomasáčnym parcelám č. EKN XXX/X-X. V pozemnoknižných vložkách evidujú B. C. a Z. C. na vložkách XXX, XXX a ďalších, nie na parcele č. XXX. Na žiadosť súdu uviedli, že nemôžu predložiť listinu s uvedením pôvodného vlastníka pozemkov patriacich do bloku č. XX pod O. XX v komasácii, pretože sa v archívnych dokumentoch nenachádzajú. Takisto sa nenachádzajú ani predkomasáčne (sú do komasácie neplatné) vložky. Navyše uviedli, že tieto všetky sú do komasácie neplatné, nakoľko vlastníci po komasácii vstúpili do vlastníctva alebo užívania komasovaných parciel.

52. Z ďalšej identifikácie parciel bolo zistené, že pôvodná pozemnoknižná parcela XXX bola neskôr evidovaná ako parcela XXX a teraz CKN parcela XXXX.

53. Pôvodný petit žaloby znel, že žalobca sa domáha, aby súd určil, že je vlastníkom sporného pozemku. Z písomného podania ako i z ďalších dôkazov však nevyplývalo, z akého titulu sa má stať vlastníkom tejto nehnuteľnosti. Túto skutočnosť zaznamenal až vo svojej záverečnej reči, kedy žiadal určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe vydržania.

54. Jediný dôkaz, ktorý bol produkován v tomto spore, je vydanie stavebného povolenia z roku 1927. Aj pri tomto listinnom dôkaze nastal rozpor. Žalobca tvrdil, že v stavebnom povolení je vyčiarknuté slovo „spoločnom“. Žalovaný zase tvrdil, že práve slovo spoločnom je podčiarknuté a nie vyčiarknuté. Je však potrebné uviesť, že aj súdu sa javilo, že v slovnom spojení „v obci Z. na pozemku vlastnom - spoločnom“, je spoločnom podčiarknuté a nie vyčiarknuté. Od tohto momentu prakticky odvíja žalobca držbu k spornej nehnuteľnosti. Ani jedna zo sporových strán nerozporovala, že v rokoch 1942 až 1948 prebehla v kat. úz. Z. komasácia. Takisto nerozporoval ani to, že komasácia nebola ukončená, teda nebola autentifikovaná. Je nepochybné, že na základe intravilánu, kde sa predmetný sporný pozemok nachádza, komasácia bola ukončená minimálne rozhodnutím Krajského súdu v Žiline a v tomto prípade mal právny predchodca žalobcu vedomosť, že pozemok - parc. č. XXX, z ktorého bol vytvorený pozemok CKN XXXX, pripadol do výlučného vlastníctva právneho predchodcu žalovaného.

55. Tento dôkaz je nespochybniteľný. Na základe tohto komasačného rozhodnutia vznikli komasačné hářky, predmetné komasačné hářky boli zapísané do kat. nehnuteľností, čoho dôkazom je aj výpis z identifikácie parciel, konkrétne parcely XXX, ktorá bola pôvodnou parcelou, z ktorej vznikla parcela XXXX, kde je napísané, že stav podľa pozemkovej knihy, prípadne listiny, ktorou sa myslí komasačný hářok a nie PKN vložka, komasačný hářok 0473 je v prospech vlastníka Z. M. so ženou M., rod. M., čo je právny predchodca - starý otec žalovaného.

56. Súd má za to, že tým momentom, kedy bolo krajským súdom rozhodnuté, resp. zapísané vlastnícke právo k pôvodnej nehnuteľnosti XXX právneho predchodcovi žalovaného, vznikla udalosť, ktorú je potrebné považovať za udalosť, ktorá v žalovanom, ale predovšetkým v jeho právnom predchodcovi bola spôsobilá vyvolať presvedčenie, že nehnuteľnosť nadobudli do výlučného vlastníctva. Zápisnica o prebiehajúcej komasácii v intraviláne kat. úz. Z. bola takouto udalosťou a na jej základe boli dokonca vypracované geometrické plány v rámci komasačných hářkov a boli všetky vlastnícke práva v kat. úz. Z. zapisované na základe komasácie, aj pokiaľ bola neukončená.

57. Na tomto mieste súd znova dáva do pozornosti aj vyjadrenie Okresného úradu v Bytči, katastrálny odbor, ktorý dôkaz je citovaný vyššie, z ktorého vyplýva, že po komasácii jednotliví vlastníci vstúpili do vlastníctva alebo užívania komasačných parciel.

58. Komasácia skončila v kat. úz. Z. v roku 1948. Na základe komasácie boli to právni predchodcovia žalovaného, ktorí sa stali vlastníkom tejto nehnuteľnosti. Žalobca žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, že jeho starý otec B. C. bol v roku 1927 vlastníkom pôvodnej PKN parcely XXX. Vlastníctvo zasa len odvodzoval od toho, že mu bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu humna. Z výkresu stavby B. C. a ani z plánu postavenia humna a komory nie je zrejmé, kto je vlastníkom pozemku pod týmto humnom. A napokon žiadosť B. C. o povolenie stavby na pozemku, podľa názoru súdu, nie vlastnom, ale spoločnom. Pokým by bolo zrejmé, že v roku 1927 bol vlastníkom právny predchodca žalobcu, z akého dôvodu by právny predchodca žalovaného odmietol podpísať zápisnicu z ohliadky na mieste samom. Súdu nebol predložený žiaden dôkaz o tom, že v rozhodujúcom čase B. C. na základe akého titulu bol vlastníkom tejto nehnuteľnosti. Súdu sú známe žiadosti právneho zástupcu žalobcu na Okresný úrad Bytča, katastrálny odbor, kde žiadal viac krát výpisy z pozemknižných vložiek. Okresný úrad Bytča aj súdu oznámil, na akých pozemknižných vložkách boli zapísaní ako vlastníci B. C. a Z. C.. V žiadnom prípade z tohto prípisu nevyplýva, že by Z. C., resp. B. C. boli vlastními PKN vložky č. XXX. Ani následne ďalší právni predchodcovia terajšieho žalobcu sa nemohli cítiť byť dobromyseľní pri užívaní tejto nehnuteľnosti. Muselo im byť zrejmé a jasné, že sú síce vlastními humna, ale nie nehnuteľnosti, na ktorej humno stojí. Už od komasácie mu muselo byť zrejmé, že nie je vlastníkom nehnuteľnosti.

59. Súd napokon uzatvára, že z dokazovania mal preukázané, že komasácia, hoci nebola v kat. úz. Z. ukončená, prebehla. V rámci intravilánu došlo k prerozdeleniu si parciel a na základe prerozdelenia Z. M., ako právny predchodca žalovaného, nadobudol spornú parcelu XXX, z ktorej dnes vznikla časť KNC parcely XXXX, ktorá je predmetom tohto konania. Súd má za to, že v roku 1948, keď došlo k skončeniu komasácie, ktorá nebola ukončená, došlo aj k začatiu plynutia lehoty na vydržanie vlastníckeho práva právneho predchodcu žalovaného k tejto parcele, a to v zmysle Obč. zákonníka platného od 1.1.1950, kedy toto právo uplynulo 31.12.1960. Počas celej doby bol právny predchodca žalovaného dobromyseľný. Jeho dobromyseľnosť sa odvodzovala v súvislosti s prebiehajúcou komasáciou a ani jeden z právnych predchodcov žalobcu predmetné nadobudnutie do držby žalovaného v tomto čase nenapadol a ani nespochybnil. Žalobca sa začal o pozemok zaujímať až pred niekoľkými rokmi v čase, kedy si dal na list vlastníctva zapísať humno. Vtedy zistil, že pozemok mu nepatrí.

60. Hoci v kat. úz. Z. komasácia nebola ukončená, komasáciou boli vyporiadané prakticky všetky pozemky v intraviláne. Vyplývalo to predovšetkým z výpovede žalovaného ako aj z ostatných listinných dôkazov, že niektorí občania kat. územia Z. prišli o časť pozemkov, ale za ne zasa získali pozemky vo väčšej výmere. Bolo by nanajvýš nespravodlivé, keby v rámci komasácie získala osoba v kat. území Z. nehnuteľnosti a následne by sa určovacími žalobami domáhali ešte aj nehnuteľností, o ktoré v neukončenej komasácii prišli. Tvrdenia právneho zástupcu žalobcu, že kontinuita vlastníctva k nehnuteľnosti je minimálne 100-ročná, tak táto skutočnosť nebola ničím preukázaná. Súdu žalobca nepredložil žiaden rozhodujúci dôkaz o tom, že pred rokom 1927 bol vlastníkom v tom čase parcely č. XXX, neskôr parcely č. XXX a napokon parcely č. XXXX. Súd následne jeho žalobu v plnom rozsahu zamietol.

61. Na návrh žalobcu súd vykonal dopyt na Okresný úrad v Bytči za účelom predloženia všetkých listín, ktoré žalovaný doložil k návrhu na vklad vlastníckeho práva k stavbe humna na LV č. XXXX pre k.ú. Z..

62. Z dokumentov zaslaných súdu zo strany Okresného úradu Bytča súd zistil:

63. Žiadosťou zo dňa 24.10.2011 doručenou na Správu katastra Bytča dňa 09.11.2011 (č.l. 151) požiadal Z. C., Z. XXX, Katastrálny úrad Žilina, Správu katastra Bytča o zápis stavby do listu vlastníctva v katastri nehnuteľností - humna so sýpkou bez súpisného čísla.

64. Z Oznámenia Obce Z. zo dňa 19.10.2011 adresovaného Správe katastra Bytča (č.l. 152) súd zistil, že obec oznámila, že hospodárska budova - humno so sýpkou bez súpisného čísla na pozemku parc.č. KNC XXXX v k.ú. Z. bola postavená pred rokom 1975. Stavebníkom hospodárskej budovy bol Z. C., narodený XX.XX.XXXX, naposledy bytom: Z. XXX.

65. Oznámenie bolo vydané ako doklad k zápisu uvedenej stavby na list vlastníctva.

66. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 27.12.2018 poukázal, že hore uvedené listiny preukazujú splnenie podmienok na zápis spornej stavby (č.l. 162) do súboru popisných informácií katastrálneho operátu podľa § 7 písm. c) zákona č. 162/1995 Z.z., pričom existencia vyjadrenia Obce Štiavnik zo dňa 19.10.2011 preukazuje skutočnosť, že obec nemala žiadnu pochybnosť o výstavbe a vlastníctve spornej budovy v prospech právnych predchodcov žalovaného. Vzhľadom na vek žalovaného (narodeného v roku XXXX) a skutočnosť, že výstavba budovy prebiehala podľa stavebného povolenia z roku 1927 (listina okresného úradu zo dňa 13.06.1927 označená ako „Uzavretie“), žalovaný nebol priamym svedkom výstavby spornej stavby a nevie sa ako svedok, ktorý by priebeh deja (výstavby) vnímal svojimi zmyslami, vyjadriť ku presnému dátumu výstavby. Žalovaný sa vie vyjadriť, že jeho otec mu výstavbu, oprávnenosť výstavby a vlastníctvo spornej stavby opakovane tvrdil a táto výstavba sa mala uskutočňovať bezprostredne na to, ako bolo vydané stavebné povolenie. Výstavbu realizoval tak otec žalovaného, ako aj jeho starý otec Z. C., obidvaja už nežijú. Žalovaný navrhol, aby v konaní boli vypočuté obidve svedkyne, ktorých svedecké výpovede boli podkladom pre vyjadrenie U. Z. zo dňa 19.10.2011.

67. Žalobca sa vyjadril podaním doručeným súdu dňa 22.01.2019 (č.l. 174), v ktorom spochybnil listinné dokumenty predložené žalovaným.

68. Z dokladu predloženého žalovaným na č.l. 152 súdneho spisu vyplýva, že predmetnú stavbu Humna so sýpkou mal postaviť Z. C., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Z. XXX. Toto tvrdenie však nie je pravdivé, a to s odvolaním sa na listinné dokumenty, ktoré k stavbe predložil žalovaný v konaní pred Okresným súdom Žilina 2C/182/2014:

- náčrt stavby B. C. zo Z.,
- plán na postavenie humna a komory pre pána B. C. v Z.
- Žiadosť o povolenie stavby - žiadateľ B. C., Z. z roku XXXX
- Prosba B. C., obyvateľa obce Z. okresnému náčelníkovi v Bytči zo dňa 27.5.1927.

69. Je zrejmé, že stavbu postavil B. C. a nie Z. C., otec žalovaného. Žalovaný uviedol nesprávny údaj o staviteľovi z dôvodu, že v prípade zápisu B. C. na list vlastníctva ako vlastníka stavby nedošlo by k dedeniu tejto stavby v podiele 1/1 na žalovaného, ktorý by v tomto prípade dedil len časť predmetnej stavby. Z dokumentu - Zápisnica č. 2143/1927 je zrejmé, že právny predchodca žalobcu, ktorým bol B. M., sa stretnutia týkajúceho sa výstavby humna nezúčastnil, čo potvrdzujú aj informácie, ktoré získal žalobca od svojich rodičov a ktoré svedčia o účelovom konaní B. C., ktorý sa rozhodol postaviť humno na pozemku, ktorý nebol v jeho vlastníctve a využil práve obdobie, keď B. M. odišiel spolu s rodinou na salaš mimo Obce Z., kde od jari až do jesene žili, pričom v jeseni po príchode už našli na pozemku postavené humno.

70. Pokiaľ žalovaný navrhol v konaní vypočúť svedkov: Q. K., Q. R., B. Z., Q. C. a B. K., ktorí boli vo veci vlastníctva k pozemku CKN XXXX už vypočutí ako svedkovia žalovaného, navrhnutí práve ním ako žalobcom v konaní 2C/182/2014, pričom svedok Q. K. už zomrel, výpovede týchto svedkov je možné priložiť zo spisu 2C/182/2014, ktorý žalovaný navrhol pripojiť a k tomuto návrhu sa pripája aj žalobca.

71. Žalovaný nepreukázal, že on, resp. jeho právni predchodcovia boli vlastníkami pozemku, na ktorom došlo k stavbe humna, resp. nepreukázal oprávnenie postaviť humno práve na predmetnom pozemku. Pokiaľ by aj v konaní bolo preukázané, že právny predchodca žalovaného postavil stavbu oprávnene, poukazuje žalobca na skutočnosť, že sa jedná o stavbu nepatrnej hodnoty oproti hodnote pozemku, ktorý je v súčasnosti vo vlastníctve žalobcu, ktorú žalovaný neužíva dlhodobo, nepotrebuje ju na zabezpečenie si bývania a rovnako aj pri svojom rodinnom dome disponuje stavbami, ktoré slúžia ako humno. Aj tieto skutočnosti by mal konajúci súd zohľadniť pri rozhodovaní o odstránení stavby, resp. o jej prikázaní za odplatu do vlastníctva žalobcu, nakoľko zriadenie vecného bremena by bolo omnoho vážnejším zásahom do vlastníckych práv žalobcu, ktorý by bol vážne obmedzený na užívaní svojej nehnuteľnosti, ktorú plánuje využiť ako stavebný pozemok na výstavbu rodinného domu. Dodatočný zápis stavby postavenej na cudzom pozemku na list vlastníctva neznamena, že sa jedná o oprávnenú stavbu. Žalovaný má za to, že stavba, odstránenie ktorej je predmetom tohto konania, bola postavená minimálne bez súhlasu a zrejme aj proti vôli vlastníka pozemku parc. č. KN-C XXXX a žalovaný nepreukázal opak. Náhradu v prípade prikázania stavby do vlastníctva žalobcu navrhuje vypočítať z ceny stavby stanovenej znaleckým posudkom, ktorá predstavuje sumu 3 400 EUR, od ktorej by bola odpočítaná odplata za užívanie pozemku parc. č. KNC XXXX, ktorá by ročne predstavovala sumu 180 EUR ročne, a to od roku 2014 až do roku 2018, t.j. 4x180 EUR=780 EUR, teda odplata by predstavovala sumu 2 620 EUR.

72. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby konajúci súd po vykonaní dokazovania vydal rozsudok: Žalovaný je povinný odstrániť stavbu bez čísla súpisného postavenú na pozemku parc.

č. KNC XXXX v k. ú. Z. zapísanú na LV č. XXXX na vlastné náklady v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prípade, že by konajúci súd posúdil odstránenie stavby ako neúčelné, navrhol vydať alternatívne rozsudok: Súd prikazuje stavbu bez súpisného čísla postavenú na pozemku parc. č. C. XXXX v k. ú. Z. zapísanú na LV č. XXXX do vylučného vlastníctva E. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. č. XXX za náhradu vo výške X 620 EUR. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu vo výške 2 620 EUR do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

73. Na pojednávaní konanom dňa 24.04.2019 zotrval žalobca prostredníctvom právneho zástupcu na podanej žalobe. Mal zato, že žalovaný nepreukázal, že stavba postavená na parc. č. XXXX označená ako humno, ktorej vlastníctvo je zapísané na LV v prospech žalovaného, bola postavená oprávnene. Žalovaný nepreukázal z predložených listín, že táto stavba bola stavaná či už v súlade s listinami, ktoré predložil súdu, a to listinami - nákreš stavby, uzavretie, prosba a zápisnica z roku 1927, ale rovnako nepreukázal, že táto stavba mala byť stavaná na pozemku patriacom jeho právnenému predchodcovi, resp. právnym predchodcom. Práve z týchto predložených listín je zrejmé, ako mala stavba vyzeráť a poukázal na znalecký posudok č. 54/2011, ktorý obsahuje súčasný - 90 rokov trvajúci pôdorys stavby, ktorý je diametrálne odlišný od pôdorysu, ktorý je zakreslený v nákrese priloženom k žiadosti o vydanie stavebného povolenia z roku 1927. Ani v jednej listine sa neuvádza, o aký pozemok, na ktorom sa stavba mala stavať, sa jedná. Uvádza sa tam len číslo XXX, ktoré sa nedá stotožniť ani s pôvodnými parcelami, ktoré existovali pred komasáciou a ani s parcelami, ktoré existujú v súčasnosti. Žalobca má za to, že parcely, na ktorých sa stavba nachádza, boli od začiatku, a to aj v čase, keď sa stavba stavala, označované pod č. XXX, nakoľko aj zo všetkých máp získaných z tohto obdobia, ako aj z neskoršieho, s poukazom aj na vedľajšie pozemky a parcely je zrejmé, že v tejto časti obce Z. sa nachádzali parcely s číslami XXX až XXX a žiadna z nich nebola označovaná číslom XXX. Má za to, že parcela č. XXX uvedená o rozsahu 200 m², sa tiež nestotožňuje ani s výmerou pôvodných parciel č. XXX a č. XXXX, bola napísaná len účelovo, stavba bola postavená skôr, ako boli vydané listiny predložené žalovaným.

74. Táto stavba už v čase svojho postavenia zasahovala do parcely, ktorá patrila právnenému predchodcovi žalobcu pánovi B. M., a to v rozsahu 3 m. Stavba bola postavená neoprávnene, bola postavená sčasti na pozemku právneho predchodcu žalobcu. V súčasnosti stojí celá na pozemku žalobcu a súd by mal stavbu ako neoprávnenú nariadiť odstrániť, resp. mal by zaviazat' žalobcu, aby nadobudol do svojho vlastníctva predmetnú budovu, a to za žalobcom navrhnutú sumu. Stavba humna sa dlhé roky, a to už niekoľko desaťročí vôbec nevyužíva, je v schátranom stave, nie sú k nej prevedené žiadne inžinierske siete a jej hodnota je zanedbateľná oproti hodnote celého pozemku, ktorý sa v tejto oblasti predáva v sume po 45 eur aj vyššie za m². Z tohto vyplýva, že aj zriadenie vecného bremena v prospech žalovaného, pokiaľ by súd uznal, že sa jedná o stavbu oprávnenú, by bolo vo vzťahu k účelu a charakteru stavby oproti pozemku, na ktorom je táto stavba postavená, nespravodlivé a v rozpore s hlavnými zásadami, na ktoré poukazuje aj príslušná judikatúra.

75. Právny zástupca žalovaného navrhol žalobu zamietnuť. Vyhovieť žalobe by bolo možné iba v prípade, ak by išlo o neoprávnenú stavbu. Všetky doklady v danom čase preukazovali legálnosť stavby, ide o prosbu z roku 1927, vyjadrenie pre pána náčelníka, zápisnicu notárskeho úradu v Z. a predovšetkým vtedajšie stavebné povolenie, kde je uvedené, že B. C. stavia stavbu na vlastnom pozemku, spoločný pozemok je vyškrtnutý a v súlade s týmito pripravenými dokladmi ku stavebnému konaniu je vypracovaný aj nákreš stavby, z ktorého je zrejmé umiestnenie stavby a aj rozmery stavby, pôdorys aj nárys, aj rez a z týchto dokladov vyplýva, že k danej stavbe prebehlo riadne stavebné konanie.

76. Žalovaný v podaní zo dňa 20.05.2019 (č.l. 205) zopakoval návrhy a tvrdenia uvedené na pojednávaní konanom dňa 24.04.2019, navrhol žalobu zamietnuť a zároveň vzal späť vzájomnú žalobu, označenú ako „Vyjadrenie odporcu - protinávrh" zo dňa 16.12.2013, doručení Okresnému súdu Žilina 20.12.2013. Žalovaný mal za to, že doručenie listiny označenej „Vyjadrenie odporcu - protinávrh" zo dňa 16.12.2013 spolu s jeho ďalšími vyjadreniami, najmä písomným vyjadrením zo dňa 20.08.2013, prednesom na pojednávaní dňa 02.05.2014 uskutočneným osobne žalovaným ako aj prostredníctvom jeho splnomocneného právneho zástupcu a tiež tzv. formulárových vyjadrení žalovaného prostredníctvom splnomocnenej advokátskej kancelárie uskutočnených elektronickým podaním dňa 27.12.2018, 19.02.2019, a vyjadrenie žalovaného prostredníctvom jeho právneho zástupcu na pojednávaní dňa 24.04.2019 je v súdnom konaní z pohľadu žalovaného vhodný procesný postup, resp. procesná obrana a nie je potrebné takéto postup formalizovať ako samostatné procesné podanie (v súčasnosti vzájomnú žalobu podľa ustanovenia § 147 ods. 1 a 2 Civilného sporového

poriadku, v čase podania žaloby protinávrh v zmysle ust. § 97 O.s.p.). Žalobca v tejto súvislosti poukázal na ustálenú rozhodovaciu činnosť súdov, reflektovanú napr. v rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 29.11.2012, sp. zn. 17Co/336/2011: „Konanie o vyporiadaní neoprávnenej stavby je konaním, kde z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahov medzi účastníkmi a kde teda nie je súd viazaný návrhom účastníkov (§ 153 ods. 2 O. s. p.). Ak súd dospeje k záveru, že vyporiadanie navrhnuté žalobcom nie je prijateľné, musí upraviť vzťah medzi účastníkmi iným spôsobom vyplývajúcim z § 135c Občianskeho zákonníka vrátane tretieho odseku tohto ustanovenia, v ktorom sa uvádza, že súd môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak. Súd prikáže neoprávnenú stavbu za náhradu do vlastníctva vlastníkovi pozemku, ak vlastník pozemku prejaví o stavbu záujem a neprichádza do úvahy odstránenie stavby podľa § 135c Občianskeho zákonníka, pretože to nie je účelné a nie sú podmienky ani pre jej ponechanie vo vlastníctve stavebníka.“

77. Čo sa týka základných skutkových okolností, žalovaný výslovne popiera všetky skutkové tvrdenia žalobcu, ktorými žalobca tvrdí a z ktorých odvodzuje právny záver o neoprávnenosti (spornej) stavby. Žalovaný má za to, že tieto skutkové tvrdenia má žalobca aj preukázať, nakoľko primárna dôkazná povinnosť je na žalobcovi a je jeho povinnosťou označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi. Procesná stránka konania v súčasnosti je taká, že žalobca kreatívne vytvára stále nové skutkové tvrdenia, ktoré nemajú reálny základ, tieto následne súdu prezentuje ako pravdivé skutkové tvrdenia a ponecháva na žalovanom, aby tieto vymyslené skutkové tvrdenia nielen popieral, ale aj ich popretie preukázal, pričom žalobca sám takéto tvrdenia nepreukazuje. Takéto fiktívne skutkové okolnosti naberajú na intenzite a rozumne sa s nimi dá vysporiadať, resp. ich poprieť v podstate len vtedy, ak ide už o vyslovene absurdné tvrdenia, inak žalovaný nie je schopný argumentom a contrario, dôkazom opaku, preukázať neexistenciu dôkazu, resp. vyvrátenie domnienok, ktoré žalovaný postupne formuluje ako skutkové tvrdenia.

78. Ide napríklad o skutkové tvrdenie žalobcu prednesené na poslednom pojednávaní 24.04.2019 jeho právnu zástupkyňou, ak zdôrazňuje tak intenzívnu odlišnosť 90 rokov zakresleného pôdorysu stavby od pôdorysu, ktorý je zakreslený v nákrese priloženom k žiadosti o vydanie stavebného povolenia z roku 1927, že ide až o diametrálnu odlišnosť obidvoch nákresov. Pritom o diametrálne odlišnosti nemôže ísť už zo základnej logiky veci, nakoľko pôdorysné rozmery stavby by v prípade diametrálnej odlišnosti neboli 13 x 5 metrov (ako je uvedené vo dvoch nákresoch stavby z roku 1927 ku stavebnému konaniu), ale boli by mínus trinásť krát mínus päť metrov, čo fyzicky takéto stavba nemôže existovať, so zápornými rozmermi, teda diametrálne odlišnými údajmi o rozmeroch stavby. Navyše znalecký posudok, ktorý žalovaný predkladá do konania, vyjadruje nielen všeobecnú hodnotu stavby, ale je aj dokladom o jej technickom stave, pričom znalec žalobcom popieranú projektovú dokumentáciu do posudku doložil a so stavbou ju stotožnil, o čom svedčia jeho príslušné tvrdenia v znaleckom posudku č. 31/2019 (objekt je v pôvodnom vyhotovení v súlade s predloženými dokladmi z roku 1927, prístavby z roku 1937, s výnimkou krytiny ... strana č. 7 posudku). Znalcom zamerané a do posudku použité rozmery sú 13,00x5,02 m, čo celkom iste nie je diametrálna odlišnosť ku rozmeru 13,00x5,00 m v projektovej dokumentácii z roku 1927, ak rozdiel predstavuje v prípade jedného rozmeru 0,00 centimetra, teda nula percent a v prípade druhého rozmeru rozdiel predstavuje 2 centimetre, čo je odchýlka štyri tisíciny.

79. Podobne žalobca na poslednom pojednávaní 24.04.2019 prostredníctvom právnej zástupkyne mal za to, že ani v jednej listine (myslené ku stavebnému konaniu z roku 1927) sa neuvádza, o aký pozemok (na ktorom je postavená sporná stavba) sa jedná a z tohto odvodzuje záver, že stavba bola postavená skôr, ako boli vydané listiny preukázané žalovaným v spise a tiež má za to, že parcela č. XXX (uvedená v zápisnici z miestneho šetrenia zo dňa 10.06.1927) „bola zapísaná len účelovo“, no túto skutkovú okolnosť opäť nijako nepreukazuje, pričom týmto tvrdeniam tiež absentuje základná logika a to až v niekoľkých rovinách zároveň. Ak je pravdou tvrdenie žalobcu vyššie, že listiny ku stavebnému konaniu z roku 1927 sa vzťahujú ku inej stavbe s diametrálne odlišnými rozmermi (teda nie spornej), nedáva žiadnu logiku, aby ich žalovaný pozmeňoval tak, alebo aby ich účelovo vytvárala vtedajšia stavebná komisia z roku 1927 tak, aby sa vzťahovali na iné parcelné číslo. Žalobca popiera predložené stotožnenie projektovej dokumentácie so spornou stavbou a zároveň ju považuje za tak právne relevantnú ku spornej stavbe, že tvrdí jej účelovosť (z čoho vyplýva, že bola vytvorená účelovo práve tak, aby žalovaný mohol o nej účelovo tvrdiť jej totožnosť so spornou stavbou ako dôkaz v súdnom konaní), a to všetko s posledným paradoxom, že rozmery stavby po 90 rokoch sú na nula centimetrov resp. na dva centimetre totožné, a napriek týmto všetkým údajným účelovostiam a pozmeňovaniam je v teréne reálne stále totožná stavba s projektovou dokumentáciou z roku 1927.

80. Pokiaľ žalobca ako základné tvrdenie formuluje skutkovú okolnosť, že stavba nebola postavená oprávnené, takéto tvrdenie opäť nepodpiera žiadnym dôkazom napriek základnému princípu

procesného poriadku, exaktne sformulovannému v článku 8 Civilného sporového poriadku. Osobitne ku oprávnenosti stavby sa žalovaný vyjadruje v ďalšej časti tohto vyjadrenia (v skratke: žalobca sa vlastníkom pozemku podľa súdu v konaní 2C/182/2014 stal až uplynutím dobromyseľnej držby titulom neplatnej komasácie k 31.12.1960, pričom podľa názoru žalobcu v súdnom konaní nebol vykonaný žiadny dôkaz v prospech držby žalobcu E. M. do roku 2010. Navyše do roku 1992 pojem neoprávnená stavba v našom právnom systéme ako právna kategória ani neexistoval).

81. Žalovaný ku skutkovým okolnostiam, právne relevantným ku zamietnutiu žaloby, súhrnne tvrdí, že jeho právny predchodca, starý otec B. C. v roku 1927, ako vlastník pôvodnej pkn parcely m.č. XXX (teraz C-KN parc.č. XXXX) požiadal vtedy príslušný orgán Okresný úrad vo Veľkej Bytči o vydanie povolenia na výstavbu nehnuteľnosti - I. so sýpkou, a to na základe „plánu na postavenie humna“ realizovaného B. Y. v roku 1927. Dňa 10.06.1927 bola na mieste samom vykonaná ohliadka, ktorú zorganizoval Notársky úrad Z. za súčinnosti ďalších členov vtedajšieho príslušného správneho orgánu, tiež všetkých dotknutých susedov a ďalších osôb, ktorí proti výstavbe humna nemali námietky (listina označená ako „Zápisnica“ 2143/1927 zo dňa 10.06.1927). Následne dňa 13.06.1927 bola vydaná vtedajšia obdoba súčasného stavebného povolenia (vtedy listina označená ako „Uzavretie“). Po tomto „žiadateľ“ B. C., právny predchodca žalovaného humno spoločne so svojim synom (otcom žalovaného) na označenej parcele dobromyseľne postavil podľa náčrtu B. Y. ktoré spolu s pozemkom nerušene a dobromyseľne užíval až do roku 2010, kedy žalobca prišiel za žalovaným a žalovanému oznámil, aby týmto zanechal strihanie „stromkov“, lebo vlastníkom pozemku je žalobca.

82. Kontinuita nerušeného vlastníctva v zmysle všetkých štyroch zložiek vlastníctva celej nehnuteľnosti, t.j. pozemku aj stavby (humna) od výstavby v roku 1927 v súlade s vtedajším stavebným konaním pokračovala počas života starého otca žalovaného a po ňom počas života jeho právneho nástupcu (syna stavebníka a zároveň otca žalovaného) a napokon aj samotného žalovaného, spoločne so svojou rodinou. V užívaní boli dobromyseľní, neboli nikdy nikým rušení, a to ani pri užívaní pozemku, na ktorom je humno postavené, až do roku 2010.

83. Približne v období výstavby stavby bola v Obci Z. začatá komasácia, ako jeden zo spôsobov pozemkových úprav na základe vtedy platnej legislatívy, vtedajšieho Uhorského zákonodarstva, ktoré v spojení s nariadeniami ministrov spravodlivosti a pôdohospodárstva vytvorili právny rámec pre pozemkové úpravy, ktorý je v určitých oblastiach platný dodnes a podstatou ktorého mala byť komplexná úprava držby, užívania a vlastníctva nehnuteľností podľa užívacieho stavu s tým, že po úspešnom dokončení komasácie mali právne pôvodné právne vzťahy k nehnuteľnostiam zaniknúť a mal sa vytvoriť nový skutkový a aj právny stav.

84. V priebehu komasácie, kedy preukázateľne dochádzalo k zásahom do vlastníckych práv pôvodných vlastníkov a nerešpektovala sa pri zámene nehnuteľností výmera a bonita pôdy, ale len prehlásenia o užívaní (až do r. 1948), sa stala aj skutočnosť, že parcela, na ktorej je dnes sporná stavba postavená, sa dostala do „novej držby“ Z. M., ako právneho predchodcu žalobcu, ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia Komasačného súdu. Túto skutkovú okolnosť zistil a do odôvodnenia formuloval aj súd v rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 2C/182/2014 zo dňa 27. 03. 2017.

85. Vlastníkom susednej pkn. parcely vtedy bol B. M., právny predchodca žalobcu, ktorý sa zúčastnil ohliadky ku stavebnému konaniu v júni 1927 a vtedy ešte ako vlastník susednej parcely nemal žiadne námietky proti výstavbe humna (vyplýva to okrem iného aj z listiny „Zápisnica“ zo dňa 10.06.1927). Za predpokladu, že by bol B. M. vlastníkom pozemku pod budúcou stavbou, nebol by pozvaný ako dotknutý sused.

86. Následný vlastník susednej parcely Z. M. bez právneho dôvodu presadil u komasačnej komisie operatívny zápis parcely vo vlastníctve právneho predchodcu žalovaného v prospech seba a návrh na zápis parcely do vlastníctva právneho predchodcu žalobcu bol prenesený do autoritatívneho rozhodnutia Komasačnej komisie.

87. Túto okolnosť sa právny predchodca žalovaného snažil negovať tým, že sa radšej vzdá vlastníckeho práva k časti inej parcely vo svojom vlastníctve, len aby mu zostalo vlastníctvo k pozemku, na ktorom je sporná stavba, v súvislosti s ktorým konaním Z. M. poukázal žalovaný na rozhodnutie Komasačného súdu pod položkou 82: „Z. M. č.d. XXX č. háрку R podal námietku proti prídelu v bloku č.XX, že príberá tam cudzie humno a že toto nie je v stave vyplatiť, preto žiada, aby toto jeho humno bolo k jeho parcele pričlenené a miesto toho žiada, aby mu bolo vydelené miesto pre humno, a to na háрку 001146. Krajský súd námietku sťažovateľa zamietal, keďže pri vyšetrovaní námietok sťažovateľ prehlásil, že svoju námietku odvoláva.“

88. „Sťažovateľ“, právny predchodca žalobcu Z. M., prehlásenie o odvolaní námietky uskutočnil preto, lebo vlastník pôvodnej pkn. parcely, na ktorej bolo postavené dnes sporné humno - B. C. a Z. M. sa dohodli. Za účelom zachovania vlastníctva k parcele a aj k stavbe vypustil B. C. Z. M. časť dnešnej C-

KN parcely č. XXXX o výmere 369 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísanej na LV č. XXXX k.ú. Z., na ktorej je dnes postavený rodinný dom žalovaného súp. č. XXX.

89. Žalobca za dôležitú skutkovú okolnosť považuje súlad vlastníctva pozemku a budúcej stavby, čo vyplýva z listiny „Uzavretie“ zo dňa 13.06.1927 (analogicky v súčasnosti ako „stavebné povolenie“), ak v piatom riadku listiny je uvedené, že stavba bude postavená na vlastnom pozemku (spoločnom je prečiarknutá strojopisom písmenami „x“, nakoľko posunuté vo vzťahu ku formuláru sú aj všetky ďalšie strojom napísané písmená).

90. Pokiaľ ide o účasť právneho predchodcu žalovaného B. M. na miestnom šetrení / ohliadke ku budúcej stavbe dňa 10.06.1927 ako suseda, žalovaný sa domnieva, že na tejto listine je zreteľný podpis B. M.. V prípade, ak bude mať súd na túto čiastkovú skutkovú okolnosť iný názor, žalovaný nevie vysvetliť podpis B. M. na tejto listine.

91. Jednoznačne z tejto listiny ale vyplýva, že žiadny zo susedov námietky proti stavbe nevzniesol („Susedia námietky nečinia“) a to za prítomnosti ďalších osôb, majúcich status vtedajšieho príslušného správneho orgánu, najmä notára a hasičského veliteľa Obce Z.

92. Žalobca v tomto kontexte popiera vyjadrenie žalovaného uskutočnené prostredníctvom právnej zástupkyne (založené na č.l. 174), podľa ktorého „právny predchodca žalovaného B. M. sa stretnutia týkajúceho sa výstavby humna nezúčastnil, čo potvrdzujú aj informácie, ktoré získal žalobca od svojich rodičov a ktoré svedčia o účelovom konaní B. C., ktorý sa rozhodol postaviť humno na pozemku, ktorý nebol v jeho vlastníctve a využil práve obdobie, keď B. M. odišiel spolu s rodinou na salaš mimo obce Z., kde od jari až do jesene žili, pričom v jeseni po príchode už našli na pozemku postavené humno.“

93. Za ďalšie dôležité skutkové okolnosti žalovaný považuje:

- žalobca netvrdí, že pozemok, na ktorom bola postavená stavba, bol vo vlastníctve právneho predchodcu žalobcu, lebo ku takémuto tvrdeniu skutočne neexistuje žiadny dôkaz a ani ho nie je možné dodatočne vytvoriť (žalobca tvrdí len, že žalovaný postavil stavbu na cudzom pozemku, no ani ku tomuto tvrdeniu nepredkladá a neexistuje žiadny dôkaz a ku tomuto tvrdeniu žalobca doteraz neuniesol dôkazné bremeno);

- právni predchodcovia žalobcu B. C. (starý otec žalovaného) spolu so Z. C. (otec žalovaného) boli pri zriaďovaní stavby dobromyseľní v tom zmysle, že stavajú na vlastnom pozemku, čo potvrdzuje obsah listín z vtedajšieho správneho konania, analogického súčasnému stavebnému konaniu (najmä stavba na vlastnom pozemku a nevznesenie žiadnych námietok dotknutých osôb) a ku tejto skutkovej okolnosti sa budú vyjadrovať aj svedkovia.

94. Žalovaný svoje tvrdenie o oprávnenosti stavby v súvislosti s predloženými listinami z vtedajšieho stavebného konania (z roku 1927) neopiera o stavebné povolenie ako o rozhodnutie vtedajšieho správneho orgánu, ale prioritne svoje tvrdenie o oprávnenosti stavby opiera o obsah skutkových tvrdení, ktoré sú v listinách uvedené, najmä že ide o stavbu na vlastnom pozemku a susedia nemajú námietky. Ku obidvom skutočnostiam navrhuje výsluch označených svedkov.

95. Právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Žilina sp. zn. 2C/182/2014 o určení vlastníctva pozemku vydržaním, v ktorom žalovaný (v konaní ako žalobca) neuniesol dôkazné bremeno pre absenciu tzv. kombinatória, čiže prevodového mostíka ku parcelám pred komasáciou a po komasácii, je v odôvodnení založené na opakovane formulovanom presvedčení súdu, že vlastníctvo pozemku žalobcu (v danom konaní žalovaného, resp. jeho právnych predchodcov Z. M. so ženou M., rod. M.) bolo založené až tzv. uchopením držby a dobromyseľným presvedčením týchto právnych predchodcov žalobcu, že sa stali vlastníckymi predmetného pozemku, a to po roku 1948. Napr. strana č. 6, bod 24 Rozsudku: „Súd má za to, že tým momentom, kedy bolo krajským súdom rozhodnuté, resp. zapísané vlastnícke právo k pôvodnej nehnuteľnosti XXX právneho predchodcovi žalovaného, vznikla udalosť, ktorú je potrebné považovať za udalosť, ktorá v žalovanom, ale predovšetkým v jeho právnom predchodcovi bola spôsobilá vyvolať presvedčenie, že nehnuteľnosť nadobudli do výlučného vlastníctva.“

96. Práve tieto skutkové okolnosti v kontexte s povinnosťou uniesť dôkazné bremeno nedovoľujú žalobcovi tvrdiť, že v čase výstavby humna bol pozemok vo vlastníctve jeho právnych predchodcov a len produkuje nepravdivé tvrdenie o stavbe na cudzom pozemku, čo napokon tiež nevie preukázať.

97. Žalobca neoprávnenosť stavby tvrdí, no neuniesol dôkazné bremeno ani o takej o základnej skutkovej okolnosti, že stavba bola postavená na cudzom pozemku.

98. Postup žalobcu podľa § 135c OZ v danom prípade nie je daný, resp. možný, lebo stavba nikdy nebola neoprávnenou a neoprávnenou sa nestane ani neskorším zánikom titulu, resp. neskorším nadobudnutím vlastníctva pozemku právnymi predchodcami žalobcu.

99. Ku oprávnenosti stavby žalovaný vo vzťahu ku základnej hmotnoprávnej úprave a z nej odvodennej rozhodovacej činnosti súdov v oblasti, ktorej sa žaloba bezprostredne týka, poukázal na dve dôležité právne skutočnosti:

- Pri posudzovaní otázky, či ide o neoprávnenú stavbu v zmysle Občianskeho zákonníka, je potrebné vychádzať z právnej úpravy platnej v čase vzniku stavby ako veci v právnom zmysle (napr. rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 29.11.2012, sp. zn. 17Co/336/2011, alebo Ro NS ČR zo 16.02.2005, sp. zn. 31 Cdo 606/2004, alebo Uz KS v Hradci Králove z 21.12.1995, sp. zn. 37 Co 40/1995).

- Neoprávnenú stavbu ako právny inštitút zaviedlo do nášho právneho poriadku až ustanovenie § 221 zákona č. 40/1964 Zb. (zmenený zákonom č. 131/1982 Zb.). Neoprávnená stavba sa týkala stavby zriadenej na pozemku, ktorý bol v osobnom užívaní inej fyzickej osoby (občana). Táto úprava prešla prostredníctvom zákona č. 509/1991 Zb. do teraz platného ustanovenia § 135c OZ.

100. V čase výstavby by nešlo o neoprávnenú stavbu aj v takom hypotetickom prípade, keby žalobca podoprel svoje účelové tvrdenia dôkazmi a preukázal nesúlad vlastníctva pozemku a stavby ku roku výstavby 1927. Ani v takomto hypotetickom prípade na stavbu z roku 1927 nie je možné spätne aplikovať právnu kvalifikáciu „neoprávnenej stavby“, ktorá vznikla až účinnosťou novely Občianskeho zákonníka dňa 01.01.1992, najmä v spojení s celým sankčným mechanizmom, ktorého následkom môže byť až odstránenie stavby. Sankčný mechanizmus spojený so zavedením pojmu „neoprávnená stavba“ v našom právnom systéme, najmä v spojení s ust. § 135c OZ o odstránení stavby, nemôže byť aplikovaný retroaktívne, najmä ak má, alebo môže byť aplikovaná krajná a výnimočne negatívna sankcia, ktorou odstránenie stavby nepochybne je.

101. Existujú aj ústavou chránené vlastnícke práva žalovaného ku stavbe s kontinuitou 92 rokov a žalovaný sa len domáha ich ochrany; oproti tomu žalobca s neskorším fiktívnym nadobudnutím vlastníctva titulom neplatnej komasácie, a to len formálnym vydržaním vlastníckeho práva, nakoľko do roku 2010 žalobca nikdy nedisponoval žiadnou držbou pozemku a po roku 2010 držbu pozemku nevykonáva dobromyseľne.

102. Žalovaný navrhol dokazovanie na skutočnosť oprávnenosti alebo neoprávnenosti výstavby spornej stavby výsluchom svedkov: Q. C., M. A., B. K., Q. R. a predloženým znaleckým posudkom č. 31/2019 zo dňa 20. 05. 2019 znalca T.. Z. L. o všeobecnej hodnote stavby, o všeobecnej hodnote trvalého vecného bremena na vykonávanie vlastníckeho práva k uvedenej stavbe vo vzťahu ku pozemku (za zriadenie vecného bremena súdnym rozhodnutím) a všeobecnej hodnote práva vlastníka stavby ku práve cesty cez príľahlý pozemok ako právne relevantný pre rozhodnutie súdu v prípade, ak súd zistí, že ide o neoprávnenú stavbu.

103. V prípade, ak sa súd nestotožní s dôkazmi žalovaného o oprávnenosti stavby, žalovaný navrhol, aby súd nerozhodol o odstránení stavby, ani jej prikázani do vlastníctva žalobcu za náhradu, ale aby v takomto prípade súd rozhodol o zriadení vecného bremena za náhradu, ku čomu je do konania predložený aj znalecký posudok č. 31/2019 zo dňa 20.05.2019 znalca T.. Z. L. za jednorazovú odplatu 1 740 €, k tomu s právom cesty ku stavbe za odplatu 56,60 €. Tento návrh žalovaný odôvodňuje skutočnosťou, že nie sú splnené žiadne hmotnoprávne podmienky umožňujúce odstránenie stavby, nakoľko stavba je riadne užívaná, je v dobrom technickom stave a doba jej predpokladaného trvania podľa znaleckého posudku je ďalších minimálne 48 rokov (strana 8 posudku znalca T.. L.). Označený znalecký posudok je jediný právne relevantný v súdnom konaní, a to na základe doložky o prehlásení, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku.

104. Zo Znaleckého posudku č. 31/2019 zo dňa 15.05.2019 vyhotoveného znalcom T.. Z. L. (č.l. 215) súd zistil, že v zmysle záveru znaleckého posudku predstavuje všeobecná hodnota stavby - humna so sýpkou, postaveného na parc.č. KNC XXXX v k.ú. Z. sumu 5.400,- €, všeobecná hodnota trvalého vecného bremena za užívanie pozemku pod stavbou sumu 1.736,25 € a za právo cesty k stavbe 56,60 €.

105. Podľa technického opisu stavby v znaleckom posudku sa jedná o staršiu hospodársku prízemnú a nepodpivničenú stavbu, založenú na priebežných betónových základových pásoch s betónovou podmurovkou a na pätkách pod nosnými piliermi, ktoré sú z prostého monolytického betónu, prekladaného kameňom, účelovo rozdelenú na mlatoveň, stodolu a komoru s rôznym konštrukčným vyhotovením, vybudovanú v roku 1927 a v roku 1937 bola uskutočnená prístavba humna. Zastavaná plocha hospodárskej budovy predstavuje 77 m².

106. Žalobca sa k podaniu žalovaného zo dňa 20.05.2019 a k dôkazom predloženým žalovaným vyjadril podaním doručeným súdu dňa 17.06.2019 (č.l. 265), v ktorom spochybnil znalecký posudok č. 31/2019 zo dňa 20.05.2019 z dôvodu, že znalec pri ocenení stavby a použití metódy na určenie východiskovej hodnoty túto klasifikoval a použil metódu na ocenenie drobnej stavby, čo je neprípustné a čo výrazne skreslilo (navýšilo) východiskovú hodnotu objektu. O tom, ktorú metódu treba použiť, nerozhoduje

znalec, ale vyplýva to zo Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), s poukazom na ust. § 139b Stavebného zákona. Objekt mal byť oceňovaný ako prevádzková stavba (pre poľnohospodársku výrobu a chov živočíchov), čím by sa hodnota stavby podstatne znížila. Znalec nesprávne uviedol východiskovú hodnotu pozemkov v intraviláne, ktorá v súčasnosti predstavuje sumu 40 EUR za m² a z ktorej je následne potrebné vypočítať nájomné za pozemok. Z tohto dôvodu ani hodnota vecného bremena nie je určená správne. Žalobcu nesúhlasí s tvrdeniami žalovaného o tom, že predmetné humno nemôže byť stavbou neoprávnenou. Žalovaný nepreukázal žiadne vlastnícke a ani iné právo k pozemku, na ktorom bola stavba postavená. Rovnako tvrdenie, že pri výstavbe nemali dotknutí susedia žiadne námietky, nie je podložené zápisnicou 2143/1927 z 10.6.1927, keďže práve táto zápisnica dokazuje, že konanie sa uskutočnilo v neprítomnosti právneho predchodcu žalobcu, ktorý tým pádom nemohol ani vzniesť námietky, ani iným spôsobom zabrániť výstavbe humna.

107. Na pojednávaní konanom dňa 21.06.2019 bolo vykonané dokazovanie výsluchom svedkov Q. R., B. K. a T.. B. M..

108. Právni zástupcovia sa na pojednávaní podrobne vyjadrovali k znaleckému posudku č. 31/2019 zo dňa 15.05.2019 vyhotovenému znalcom T.. Z. L., predloženému žalovaným, ktorý znalecký posudok mal však slúžiť ako dôkaz len pre prípad, že bude súdom vyhodnotená stavba humna ako stavba neoprávnená, preto s poukazom na ďalej vyslovený právny záver súdu o oprávnenosti stavby súd tieto podrobné vyjadrenie právnych zástupcov strán v danom štádiu konania posúdil ako nadbytočné a predčasné.

109. Svedkyňa Q. R. nar. XXXX uviedla, že pozná obe strany sporu. Je sesternica žalovaného a žalobca býva na tej istej ulici, ako býva svedkyňa. Čo sa týka predmetu konania, je jej známe, že sa jedná o pozemok a o humno. Je to starý kidovský majetok. Keď mama svedkyne ešte žila, spomínala, že to ešte dedo postavil a užíval. Mama svedkyne bola sestrou otca žalovaného a dedo B. bol ich otec. Zomrela, keď mala 83 rokov a stále spomínala, že to humno postavil dedo. Svedkyňa má 62 rokov a pamätá sa, že na tom pozemku sa stále robilo, hospodáril sa, humno sa využívalo, a takto hospodáril práve otec žalovaného. Využíval teda humno a príľahlý pozemok ku humnu. Bolo to postavené ešte pred 2. svetovou vojnou. Mama svedkyne sa narodila v roku XXXX a to humno sa vždy takýmto spôsobom užívalo.

110. V odpovediach na otázky svedkyňa uviedla, že sa nepamätá, že by tam hospodáril niekto iný, ako rodina C.. Humno patrilo dedovi B. C.. Žalobcu pána M. alebo jeho právneho predchodcu pána M. tam svedkyňa nikdy nevidela.

111. Nepamätá sa, že by niekto upozorňoval rodinu svedkyne, že to nie je jej vlastníctvo, teda že to nie je C..

112. Úrodu z toho pozemku brala aj svedkyňa, keďže tam chodila kosiť, ale humno opravoval žalovaný ako majiteľ humna.

113. Matka svedkyne po svojom otcovi to humno, resp. spoluvlastnícky podiel v humne, nededila, pretože to bolo všetko prevedené na maminho brata - na otca žalovaného, ešte keď bola svedkyňa malá.

114. Dedo má postavený dom vo vzdialenosti 50 m - 100 m od humna. Rodičovský rodinný dom svedkyne je ďalej od humna.

115. Svedkyňa bola naposledy na pozemku pri humne pred štyrmi rokmi, kedy ju žalobca odtiaľ vyhodil. Z morálneho hľadiska je to pre svedkyňu strašný šok, že od roku 1998 je niekto majiteľom toho, čo patrí C.. Starší susedia, všetci sú svedkami, že odjakživa bolo humno používané len rodinou svedkyne.

116. Svedok B. K., nar. XXXX uviedol, že strany sporu pozná, jedná sa o jeho susedov. Pozemok, na ktorom má Z. C. postavené humno, aj samotné humno svedok vidí priamo zo svojho dvora. Svedok tam býva od narodenia. Videl tiež, akým spôsobom bolo to humno využívané. Užívali ho odjakživa C. a aj rodičia svedka mu hovorili, že humno užívali C..

117. V odpovediach na otázky svedok uviedol:

118. Pán M. užíva od roku 2010 celý príľahlý pozemok ku humnu. Svedok sa nepamätá, že by bol pán C. niekedy niekým rušený pri užívaní tejto stavby, nikto ich v tom neobmedzoval. Humno opravoval a sa oň staral Z. C.. Potom súdnym rozhodnutím zrejme prišlo, že ten pozemok je asi žalobcu Nepamätá

sa, že by toto humno nejakým spôsobom užíval aj žalobca pán M.. Humno je stále žalovaného, stále humno obhospodaruje žalovaný.

119. Svedok T. B. M., nar. XXXX, syn žalobcu, sused žalovaného, uviedol, že čo sa týka predmetu konania, vie, že sa jedná o nejaké odstránenie stavby - o staré humno.

120. Asi v roku 1998 zdedil otec svedka pozemok po babkinej sestre, ktorá to vlastnila. Keď to zdedili, začali ten pozemok riadne užívať. Mali tam vlečky, traktor a ostatné hospodárske stroje. Potom tam došlo k hádke medzi otcom a nebohou babkou, že prečo to humno užíva pán C., keď ten pozemok je rodiny svedka a babka svedkovi uviedla, že to humno bolo vyplatené otcom svedkovej babky pánovi C., teda starému otcovi žalovaného. Počul, že prapradedo dostal z G. odškodnenie za to, že vo vojne padol jeho syn a z týchto peňazí práve vyplátili peniaze pánovi C. za to humno. Babkina sestra prišla pýtať tiež peniaze a prapradedo vtedy povedal, že peniaze nemá, lebo vyplátil to humno. To je svedkovi známe od jeho nebohej babky, ktorá zomrela v roku XXXX. Keď sa svedok pýtal, prečo nechali postaviť to humno na tom pozemku, povedala, že oni to nedovolili. Pradedo s prapradedom chodili do Y. tak, ako sa kedysi chodilo do roboty, boli tam nepretržite polroka. V lete sa sťahovali na salaše so všetkým dobytkom a zatiaľ pán C. postavil humno na pozemku vo vlastníctve rodiny svedka prostredníctvom firmy.

121. Pozemok, na ktorom je postavené humno, bol rodiny žalobcu, ktorá skutočnosť je svedkovi známa od jeho babky. Pozemok bol pridelený pri komasácii prapradedovi svedka. Pozemok sa skladá z troch parciel. Na tie tri parcely ho rozdelil prapradedo svedka. Predtým na tých parcelách stálo 4 alebo 5 humien a ešte doteraz tam jedno stojí. Všetci ostatní si tie humná museli odpratať, aj pán K., ako náhle pri komasácii ten pozemok dostal prapradedo. V tom pozemku vlastnil podiely aj predtým, ale pri komasácii mu to dali celé. Tieto skutočnosti vie svedok tiež od svojej babky, samotný svedok si to nepamätá. Jediné humno, ktoré sa nedalo odpratať, bolo humno vo vlastníctve žalovaného, lebo bolo betónové.

122. V odpovediach na otázky svedok uviedol:

123. V blízkosti rodinného domu žalovaného pána C. sa nachádzajú hospodárske budovy, okrem iného aj jedna nová hospodárska budova, ktorú postavil pred tromi alebo štyrmi rokmi. V prípade pozemku, na ktorom stojí humno, sa jedná o rodinný pozemok, ktorý odjakživa vlastnili predchodcovia svedka, je to lukratívny pozemok, stavebný. Kvôli nejakému starému humnu, ktoré sa rozsýpa, je znehodnotený tento stavebný pozemok. Svedok, aj jeho štyria súrodenci by mali záujem o výstavbu rodinného domu na tomto pozemku.

124. Žalobca ako prílohu podania zo dňa 09.10.2019 (č.l. 288) pripojil fotodokumentáciu (č.l. 289 - 292) - fotografie detailov z humna. Poukázal, že na fotografiách č. 1 a 2 sú viditeľné poškodené drevené nosné trámy, na fotografii č. 3 je detail steny humna, preukazujúci nestabilitu stavby a na fotografii č. 4 hore je detail, že na humne nie je dažďový odkvap tak, ako deklaruje znalec v posudku č. 31/2019 - ten je len z jednej strany, v tejto časti dažďová voda steká priamo na pozemok žalobcu. Na fotografii č. 4 dole je odfotený interiér humna svedčiaci o tom, že žalovaný stavbu nevyužíva.

125. Na pojednávaní konanom dňa 09.10.2019 bolo vykonané dokazovanie výsluchom svedkyne Q. C. nar. XXXX, ktorá nie je v žiadnom vzťahu k stranám sporu, strany sporu pozná ako obyvateľov Z., ktorí bývajú neďaleko nej. Svedkyňa sa pamätá od mala, že to humno, aj pozemok bolo B. C.. Po ňom to zdedil jeho syn Z. C., lebo svedkyňa s dcérou B. C. chodila do školy, do jednej triedy, preto svedkyňa tieto podmienky veľmi dobre pozná. Aj sa navštevovali, keďže spolu chodili do triedy, úlohy spolu písali. Do tohto humna svedkyňa chodievala. Dobre si pamätá, že to bolo C., a vôbec nerozumie tomu, ako by to malo pripadnúť pánovi M.. Ktokoľvek v dedine povie, že to bolo C.. Boli tam stromy, oni to oberali, kosili tam. Humno nikto iný okrem C. neužíval. Svedkyňa tam nikdy M. a M. nevidela, že by tam niečo robili. Okrem C. sa tam nikto o to nestaral, nevie o tom, že by niekto zasahoval, že by sa niekto sťažoval, lebo to patrilo C..

126. V odpovedi na otázky svedkyňa uviedla:

127. Svedkyňa nie je nič známe o tom, že by mali C. nejaký problém s úradmi, ani so stavebným úradom ohľadom stavby toho humna.

128. Svedkyňa má vedomosť o tom, že pán M. je vlastníkom pozemku asi 5 rokov a bola z toho prekvapená, a nielen ona, ale aj mnohí ľudia v obci.

129. Nikdy nevidela pána M. alebo jeho rodinu na tom pozemku, len si pamätá, že keď bol žalovaný ako mladý na základnej vojenskej službe, boli tam spadnuté ploty a keď prišiel z vojny, potom to všetko opravil.

130. Nepamätá sa, kto postavil to humno a kedy, lebo humno bolo postavené skôr, ako sa svedkyňa narodila.

131. Pokiaľ na obecnom úrade v roku 2011 vyhlásila (jednalo sa o vyhlásenie ohľadom zapísania stavby do katastra nehnuteľností), že si pamätá a aj podpisom potvrdila, že humno staval otec žalovaného pána C., svedkyňa uviedla, že jej je známe, že humno staval otec žalovaného od jej rodičov. Vždy hovorili, že to je C., že to C. staval. Následne tam aj niečo prestavovali. Z. C. mladší to humno celé opravil.

132. Svedkyňa sa narodila v roku XXXX a v čase komasácie, keď mala svedkyňa 12 rokov, ten pozemok vyzeral ako aj teraz, tam sa nič nezmenilo.

133. Komasačia v Z. v roku 1951 urobila viac zlého ako dobrého. Aj rodičia svedkyne povedali, že komasačia nie je správna. Nevie, či C. v komasácii nadobudli nové pozemky.

134. Vzhľadom na spochybňovanie vierohodnosti výpovede svedkyne žalobcom sa svedkyňa vyjadrila aj k otázke, či svedkyňa na dnešnú výpoveď na súde niekto pripravoval. Uviedla, že vôbec nie, len bola prekvapená, keď jej deň pred pojednávaním prišiel žalovaný povedať, aby prišla na súd, bola nahnevaná na žalovaného, že jej to nepovedal skôr, aby si mohla doma zariadiť svoje veci.

135. Súd vykonal dokazovanie čestným vyhlásením M. A., nar. XXXX, zo dňa 07.10.2019 (č.l. 294), ktorá uviedla, že v obci Z. býva celý svoj život, a to necelých 300 metrov od stavby vo vlastníctve Z. C. na pozemku registra C-KN parc. č. XXXX k.ú. Z.. Z rozprávania svojich rodičov vie a tiež si pamätá, že približne v roku 1948, keď mala 12 rokov, skončila v obci komasačia a narobila veľké nedorozumenia medzi obyvateľmi. Vie a pamätá si, že humno vždy patrilo do majetku rodiny C.. Už ako malé dieťa videla a vie, že rodina C. užívala celý pozemok so súčasným označením parcely XXXX ako svoj vlastný, ktorý údaj si overila nahliadnutím do mapy. Na pozemku mali ovocné stromy, starali sa o ne, brali úrodu, páslu tam hospodárske zvieratá, kosili pre ne trávu. Tento majetok užívali najprv B. C. spolu so synom Z. C. starším, potom počas života Z. C. st. užíval tento pozemok spolu so synom Z. C. ml. a po smrti Z. C. st. užíva tento pozemok Z. C. ml., počas celej doby pokojne a nerušene, až kým nenapadol Z. C. ml. E. M. asi pred desiatimi rokmi. Dovtedy nikto nespochybnil užívanie alebo vlastníctvo stavby humna rodiny C..

136. Právna zástupkyňa žalobcu spochybnila čestné vyhlásenie pani A. s poukazom na jej vážne zdravotné problémy, ktoré má po fyzickej stránke, ale aj po stránke duševnej, vzhľadom na prejav napísaný na dvoch stranách tohto vyhlásenia, aj s odkazom na čísla parciel, špecifikáciu, nahliadanie do pozemkovej mapy alebo iných podrobností. Má za to, že toto podanie bolo spracované a následne bola pani A. zneužitá na podpísanie podania. Žalobca je presvedčený o tom, a to aj vzhľadom na informácie, ktoré má žalobca od rodiny pani A., že ona nie je schopná takéhto vyhlásenia.

137. Žalovaný k tomu uviedol, že pani A. má problémy s nohami, prekonala pred dvoma týždňami operáciu, ale po duševnej stránke je veľmi vitálna. Keď bol žalovaný u nich, rozprával sa s jej manželom, ktorý by to takisto potvrdil. Informácia, ktorú má žalobca o stave pani A., je mylná.

138. Žalobca uviedol, že netvrdí, že by bola pani A. psychicky nespôsobilá, len jej dcéra povedala, že ona nie je schopná nejakých výpovedí, ciest alebo svedčenia, ona sa o ňu stará, a to z dôvodu, že je ťažko chorá, že nie je schopná sa pohybovať a že sa nedokáže o seba sama postarať. V tom čestnom vyhlásení sú popísané čísla parciel, ktoré ona nemôže poznať, takže niekto to napísal a dal jej to podpísať.

139. Žalovaný uviedol, že to čestné prehlásenie spísal on, a to po konzultácii s pani A.. Ona si to vedome všetko prečítala, a súhlasila s tým, že to tak môže byť. Tie parcelné čísla majú na každej listine, málokto rozumie tým parcelným číslam a je to teraz parc.č. XXXX, tak ona neprotestovala, že to tam žalovaný nemá napísať, lebo je to pravda. Pravosť podpisu na čestnom prehlásení bola osvedčená pracovníčkou z obecného úradu, ktorú žalovaný doviedol ku pani A. a u nich sa podpis overil.

140. Právny zástupca žalovaného uviedol, že popieranie tohto dôkazu nepovažuje za dôvodné.

141. Následne na pojednávaní, pri oboznamovaní obsahu spisu, právny zástupca žalovaného poukázal na listinné dôkazy z pripojeného spisu sp. zn. 2C/182/2014, a sice

- na archívnu listinu katastra nehnuteľností, označenú ako pozemno-knižný protokol č. XXXX (č.l. 131 spisu sp. zn. 2C/182/2014), v ktorej je uvedený majetok C., konkrétne starého otca žalovaného a otca žalovaného B. C., kde sú uvedené parcelné čísla, ktoré vlastnili v predkomasačnom stave, medzi ktorými je uvedené aj parcelné číslo XXXX,

- na stotožnenie tejto parcely, ktoré vyplýva zo snímky z katastrálnej mapy registra „E“ alebo z pozemno-knižnej mapy, ktorú priložil žalovaný ku vyjadreniu v priebehu tohto konania (č.l. 293 spisu 4C/132/2013).

142. Súd z uvedeného listinného dôkazu: A) STARÝ STAV - Výpisu majiteľov v pozemnoknižnom protokole (vložke) a v komasačnom hárku č. XXXX (č.l. 131 spisu sp. zn. 2C/182/2014) na pojednávaní zistil, že ako majitelia sú zapísaní C. B. a ž. M. T., č.d. XXX, C. Z. č.d. XXX, C. Z., slob., č.d. XXX, C. N. slob. č.d. XXX. V kolónke číslo komasačného hárku sú uvedené okrem iných aj čísla XXXX, XXXX, XXXX.

143. Na ďalšom listinnom dôkaze (na ktorý bolo poukázané zo strany právneho zástupcu žalovaného) - pozemno-knižnom hárku, ktorý nie je označený číslom strany spisu, nachádzajúcim sa v spise pri listine na č.l. 131, je zaevidované pri čísle majetkového hárku XXXX číslo parcely vo vydeľujúcej mape XXX a meno majiteľa: C. B. a ž. M. T..

144. Právna zástupkyňa žalobcu nesúhlasila s tvrdením právneho zástupcu žalovaného, že čísla XXXX alebo XXXX sú čísla parciel, pretože sa jedná o čísla komasačných hárkov, pričom poukázala na grafiku označenia parciel na mape, ktorá bola podkladom pre komasáciu.

145. Právny zástupca žalovaného taktiež poukázal na grafiku označenia parciel na mape a umiestnenie parciel parc. č. XXXX a ďalších v rade čísiel na úrovni XXXX. Humno bolo postavené na parc. č. XXXX, čiže ide o parcelné čísla, nie o nejaké protokolové čísla. Parcelné číslo XXX, ktoré uvádza žalobca, je z iného času. Je uvedené iným typom písma a je to iný rad čísiel. Na tejto mape sú dva rady, jedna rada je na úrovni XXX, XXX, XXX atď. a ďalšia rada čísiel XXXX (pod sporným humnom) a XXXX - vlastníctvo žalovaného, majetok C.. Z toho vyplýva, že v predkomasačnom stave vlastníctvo pozemku svedčilo žalovanému, čo vyplýva práve z pozemno-knižného hárku č. XXXX na č.l. 131, na ktorom sú uvedené práve parc. č. XXXX a XXXX.

146. V komasácii právni predchodcovia žalovaného vlastníctvo stratili a žalovanému sa nepodarilo získať doklady v predkomasačnom stave.

147. Právna zástupkyňa žalobcu tvrdila, že v predkomasačnom stave existovala parcela s parcelným č. XXX, ktorá bola pôvodnou parcelou, z ktorej vznikla sporná parcela č. XXXX, na ktorej je predmetné humno postavené. Na parcele č. XXX sa nachádzal rodinný dom právneho predchodcu žalobcu, humno právneho predchodcu žalovaného a rovnako sa tam nachádzali sčasti ďalšie dve humná, ktoré pred komasáciou boli odstránené. Číslo XXXX, ako je uvedené na predloženej mape, nepreukazuje, že by to malo byť číslo parcely, pod ktorou sa nachádza predmetné humno.

148. Súd vizuálnym porovnaním informatívnej kópie z mapy, ktorá je prílohou k znaleckému posudku č. 54/2011 (žurnalizovaného v prílohovej obálke na č.l. 12) konštatoval, že je zrejmé, že parcela č. XXXX, na ktorej je postavené humno, je totožná s parcelou č. XXXX - pozemno-knižnou, pričom z pozemno-knižnej mapy je zrejmé, že na tejto mape je zakreslená aj stavba a pozemok pod stavbou, ktorý je súčasťou parcely č. XXXX vzhľadom na zosvorkovanie týchto pozemkov s parcelou označenou číslom XXXX.

149. Právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na svojom tvrdení, že vôbec nie je zrejmé, že číslo XXXX na mape je číslom parcely a že by sa nejednalo o číslo pozemno-knižného hárku, resp. číslo niečoho iného, pretože táto mapa bola práve podkladom ku komasácii. Poukázala na parcely č. XXXX/X a XXXX, ktoré sa nachádzajú na mape pod parcelou č. XXXX s tým, že aj tieto parcely mohli byť súčasťou tej parcely, o ktorej tvrdí právny zástupca žalovaného, že sa jedná o parcelu č. XXXX.

150. Súd konštatoval, že parcely označené číslami XXXX/X a XXXX nie sú zosvorkované s parcelou č. XXXX. Parcela pod budovou (humna) je zosvorkovaná s celou parcelou č. XXXX, pričom nie je ale zrejmé, či v prípade číselného označenia XXX sa jedná o označenie parcely a z ktorého obdobia pochádza toto označenie.

151. Následne právni zástupcovia poukázali na zápisnicu z roku 1927 (č.l. 89), na ktorej je uvedené ako parcelné číslo parcely, na ktorej mala byť realizovaná výstavba humna - parc. č. XXX. Právny zástupca žalovaného k tomu uviedol, že nemôže byť na ľarchu žalovanému, že v rôznom čase malo to isté miesto rôzne parcelné číslo a je na dôkaznom bremene žalobcu, aby preukázal, že ide o iné parcelné číslo.

152. Súd konštatoval po nazretí do zápisnice (na č.l. 89), že v prípade číselného údajja XXX sa jedná o údaj, ktorý je uvedený pri čísle domu - XXX, a nie pri čísle parcely, a číslo parcely nie je v zápisnici, ani v Uzavretí uvedené. V Uzavretí (č.l. 84) je len uvedené, že stavba bude postavená na vlastnom pozemku.

153. V tejto súvislosti sa súd oboznámil s Oznámením Okresného úradu Bytča zo dňa 29.11.2016 z pripojeného spisu sp. zn. 2C/182/2014 (č.l. 122), ktorým okresný úrad súdu oznámil, že záznam o skutočnostiach skomasovania parciel od X - XXXX, ani evidencia pkn. parcely zodpovedajúcej pokomasačným parcelám XXX/X - X, ani listina s uvedením pôvodného vlastníka pozemkov patriacich do bloku č. XX pod položkou XX v komasácii, sa na okresnom úrade nenachádzajú.

154. Právna zástupkyňa žalobcu v rámci záverečnej reči zotrvala na žalobou uplatnenom nároku, s tým, že právni predchodcovia žalovaného postavili humno ako neoprávnenú stavbu, čo bolo preukázané z listín, ktoré predložili strany sporu, keď zo všetkých listín nie je jednoznačne preukázané, že právny predchodca žalovaného staval humno na svojom pozemku. Označenie pozemku nebolo stotožnené a žiadny listinný dôkaz číslo pozemku, na ktorom malo predmetné humno stáť, nepreukazuje. Odkazujúc na konanie o určenie vlastníckeho práva 2C/182/2014 poukázala, že ani v tomto konaní sa žalovanému ako žalobcovi nepodarilo preukázať, že právni predchodcovia boli pred komasáciou výlučnými vlastníckmi predmetného pozemku. Stavba humna bola postavená na pozemku neoprávnené, a to bez súhlasu vtedajších vlastníkov, resp. vlastníka tohto pozemku a žalovaný pri svojej procesnej obrane nepreukázal opak. Aj z výpovedí svedkov, ktorých predvolal žalovaný, nie je preukázané, že by pozemok mal patriť do výlučného vlastníctva právnych predchodcov žalovaného, dokonca samotná svedkyňa Kováčová uviedla, že pri svojom jednoznačnom vyhlásovaní pred obecným úradom v roku 2011 nehovorila pravdu o tom, že by mal humno stavať žalovaný a jeho otec. Sama potvrdila, že toto humno už stálo a bolo prestavované. V súvislosti s neoprávnenou stavbou prichádza do úvahy ochrana vlastníka, ktorým je žalobca a to v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka § 135c ods. 1 a súd by mal nariadiť odstránenie stavby postavenej neoprávnené na pozemku vlastníka na náklady žalovaného. Odstránenie stavby je účelné aj z dôvodu, že sa jedná o humno nepatrnej hodnoty, ktoré žalovaný nevyužíva na žiadne účely, nieto ešte na bývanie a oproti hodnote pozemku, na ktorom stojí, je humno hodnoty zanedbateľnej. Uplatnila si náhradu trov konania vo výške 100 %.

155. Právny zástupca žalovaného v rámci záverečnej reči poukázal na svoje podanie z 20. mája 2019 a na znalecký posudok, ktorý nebol spochybnený právne relevantným spôsobom. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že humno je nepatrnej hodnoty oproti pozemku. Navrhol, aby súd prihliadol na námietku premlčania, ktorú týmto vznáša. Nepovažuje za dôvodné a popiera, aby po uplynutí takého dlhého času, od roku 1928 doteraz, mal žalobca oprávnenie podať takúto žalobu. Podľa ustálenej súdnej praxe a judikatúry má súd skúmať právny stav v čase výstavby humna. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by stavba bola neoprávnenou stavbou v roku jej postavenia. Rok postavenia stavby odvodzuje z listín doložených do spisu. Ide konkrétne o rok 1928 a zároveň podporne rok postavenia stavby preukazuje aj znalecký posudok znalca L., v ktorom sa znalec jednoznačne vyjadril aj ku roku výstavby humna. Žalovaný tvrdí, že v čase výstavby humna nešlo o neoprávnenú stavbu a že stavba bola postavená na vlastnom pozemku a žalobca nepreukázal opak. V konaní má v prvom rade svoje skutkové tvrdenia preukazovať žalobca a takéto dôkazné bremeno o nesúlade vlastníctva pozemku a stavby žalobca nepreukázal. Navrhol, aby súd prihliadol na nedobromyseľnosť konania žalobcu, kedy po uplynutí takmer 100 rokov podal žalobu. Takéto konanie by podľa článku 5 Civilného súdneho poriadku nemalo požívať súdnu ochranu.

156. Čo sa týka právneho posúdenia veci, odkázal na rozhodnutia súdov, a to na rozhodnutie Ro NS ČR č. 22Cdo/432/2002 a rozhodnutie z 11.07.2005 sp. zn. 22Cdo/178/2005, kedy má súd skúmať aj konanie žalobcu, či je v súlade alebo v rozpore s dobrými mravmi, rovnako, ako konanie stavebníka pri výstavbe sporného humna.

157. V skratke, v prípade, že vlastníck pozemku od začiatku o neoprávnenej stavbe vedel a bez vážneho dôvodu sa na stavebnom úrade alebo na súde nedomáhal zastavenia stavebných prác a bráni až po dokončení stavby, v tomto prípade sa bráni až po takmer 100 rokoch, je potrebné zvážiť, či jeho konanie nie je šikanovaním a či by rozhodnutie o odstránení stavby nebolo v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný tvrdí, že odstránenie stavby by bolo v rozpore s dobrými mravmi s ohľadom na konanie žalobcu, na dobrú vieru žalovaného pri výstavbe a s ohľadom na všeobecnú hodnotu pozemku a všeobecnú hodnotu stavby. Žalovaný navrhuje žalobu zamietnuť a žalobcu zaviazat' na náhradu trov konania.

158. Zákonné ustanovenia:

Podľa článku č. 20 ods. 1 prvej a druhej vety Ústavy Slovenskej republiky každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej aj OZ) vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa ust. § 124 OZ všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Podľa ust. § 126 ods. 1 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa ust. § 120 ods. 1 OZ súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila.

Podľa ust. § 120 ods. 2 OZ stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

Podľa ust. § 135c ods. 1 OZ ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo, môže súd na návrh vlastníka pozemku rozhodnúť, že stavbu treba odstrániť na náklady toho, kto stavbu zriadil (ďalej len "vlastník stavby").

Podľa ust. § 135c ods. 2 OZ pokiaľ by odstránenie stavby nebolo účelné, prikáže ju súd za náhradu do vlastníctva vlastníkovi pozemku, pokiaľ s tým vlastníkom pozemku súhlasí.

Podľa ust. § 135c ods. 3 OZ súd môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä tiež zriadiť za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe.

Podľa ust. § 868 OZ pokiaľ ďalej nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 1992; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 1992 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

159. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd žalobu zamietol.

160. Súd v konaní postupoval v zmysle ust. § 191 CSP, podľa ktorého súd dôkazy hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Rozhodnutie bolo vydané v súlade s ust. § 215 CSP na základe zisteného skutkového stavu procesným postupom stanoveným CSP.

161. Čo sa týka vzájomnej žaloby žalovaného doručenej súdu dňa 20.12.2013 podaním označeným ako „protinávrh“, ktorým sa žalovaný domáhal, aby súd zriadil vecné bremeno k pozemku zastavanému humnom, keďže súd v konaní o vyporiadanie neoprávnenej stavby nie je viazaný návrhom strán a v prípade zistenia, že sa jedná o neoprávnenú stavbu, pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby usporiada podľa ust. 135c OZ, a to aj iným, ako navrhovaným spôsobom, je potrebné považovať tvrdenia žalovaného uvedené v podaní žalovaného označenom ako „protinávrh“ za procesnú obranu, a nie za vzájomnú žalobu. Súd preto o zastavení konania na základe späťvzatia vzájomnej žaloby žalovaným nerozhodoval.

162. Súdnou ochranu vlastníckeho práva k hnutelným veciam i k nehnuteľnostiam poskytuje zákon v ustanovení § 126 ods. 1 OZ vlastníkom proti tomu, kto neoprávnene zasahuje do ich vlastníckeho práva, najmä umožňuje domáhať sa vydania veci od toho, kto ich neprávom zadržuje. Ustanovenie § 135c OZ je lex specialis ku ustanoveniu § 126 OZ. Podľa ust. § 135c OZ sa vlastník pozemku môže domáhať voči vlastníkovi neoprávnenej stavby negatívnou žalobou jednak vypratania pozemku, alebo prikázania stavby do jeho vlastníctva. Ak súd mieni usporiadať pomery medzi vlastníkom stavby a vlastníkom

pozemku inak podľa § 135c ods. 3 OZ, napr. zriadením vecného bremena, ostanú existujúce vlastnícke vzťahy vlastníka pozemku a vlastníka stavby zachované.

163. Žalobou podľa ust. § 135c OZ je možné usporiadať pomery len medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby, ktorá je spojená so zemou pevným základom (§ 119 ods. 2 OZ), v prípade iných stavieb sa jedná o žalobu podľa § 126 OZ.

164. O neoprávnenú stavbu sa jedná vždy, ak vlastník stavby nie je aj vlastníkom pozemku pod stavbou, alebo k cudziemu pozemku nemá právny titul oprávňujúci ho na zriadenie stavby. Čo sa týka oprávnenosti stavby podľa verejného práva, teda či výstavba bola povolená administratívnym rozhodnutím, táto skutočnosť je pri žalobách podľa ust. § 135c OZ bez právneho významu.

165. Základnou podmienkou úspechu vlastníckej žaloby je preukázanie vlastníckeho práva (aktívna legitímácia). Žalobu musí vlastník smerovať proti osobe, ktorá do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. V zmysle uvedeného je pre úspešnosť vlastníckej žaloby potrebné, aby táto smerovala proti osobe pasívne vecne legítimovanej a aby bol preukázaný neoprávnený zásah do vlastníckeho práva žalobcu.

166. V danom prejednávacom prípade mal súd preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu z listu vlastníctva č. XXX pre k.ú. Z., na ktorom je žalobca vedený ako výlučný vlastník pozemku parc. č. XXXX o výmere 356 m², zastavané plochy a nádvoria, zastavaného stavbou humna a vecnú pasívnu legitímáciu žalovaného mal súd preukázanú z listu vlastníctva č. XXXX pre k.ú. Z., podľa ktorého je žalovaný vedený ako výlučný vlastník stavby humna so sýpkou na parc. č. XXXX.

167. Vzhľadom na stranami sporu produkované rôzne, aj protirečivé tvrdenia o čase realizácie výstavby humna, v tomto konaní, aj v konaní sp. zn. 2C/182/2014, súd musel vyriešiť otázku času výstavby humna a mal za to, že v konaní bolo ustálené z tvrdení oboch sporových strán a preukázané výpovedami svedkov, že k výstavbe humna došlo v čase bezprostredne nasledujúcom po vydaní rozhodnutia „Uzavretie“ zo dňa 13.06.1927, a to v rokoch 1927 - 1928, čo vplynulo:

A. Z vyjadrení žalobcu:

- v podaní zo dňa 28.04.2014, v ktorom žalobca uviedol, že stavba na pozemku, ktorej odstránenie je predmetom tohto konania, bola postavená starým otcom žalovaného;
- v podaní doručenom súdu dňa 22.01.2019 (č.l. 174), v ktorom uviedol, že stavbu humna postavil B. C. a nie Z. C., otec žalovaného, a to na pozemku, ktorý nebol v jeho vlastníctve a využil na to práve obdobie, keď B. M. odišiel spolu s rodinou na salaš mimo U. Z., kde bol od jari až do jesene (z ktorého vyjadrenia žalobcu zároveň vyplýva, že humno bolo postavené za života B. M.);
- z výpovede svedka Ing. B. M. - syna žalobcu, ktorý uviedol, že pradedo s prapradedom chodili do Y. za prácou a v lete sa sťahovali na salaše so všetkým dobytkom, zatiaľ čo pán C. postavil humno na pozemku vo vlastníctve rodiny svedka prostredníctvom firmy, ktorý pozemok bol pridelený pri komasácii prapradedovi svedka, pričom humno na pozemku bolo betónové (z ktorého vyjadrenia svedka zároveň vyplýva, že stavba humna už bola v čase vykonávania komasácie, ktorá prebiehala v období rokov 1942 - 1948, dávno zrealizovaná a bola na svoj účel využívaná).

B. Z vyjadrení žalovaného uvedených okrem iného aj:

- v podaní doručenom súdu dňa 27.12.2018, v ktorom žalovaný uviedol, že jeho otec mu výstavbu, oprávnenosť výstavby a vlastníctvo spornej stavby opakovane tvrdil a táto výstavba sa mala uskutočňovať bezprostredne na to, ako bolo vydané stavebné povolenie;
- v rámci záverečnej reči právneho zástupcu žalovaného, ktorý uviedol, že rok postavenia stavby odvodzuje z listín doložených do spisu, ide konkrétne o rok 1928 a zároveň podporne rok postavenia stavby preukazuje aj znalecký posudok znalca Ing. L., v ktorom sa znalec jednoznačne vyjadril aj ku roku výstavby humna.

168. Ostávalo vyriešiť otázku oprávnenosti predmetnej stavby.

169. Čo sa týka legálnosti tejto stavby z pohľadu verejného práva, súd mal z listinných dôkazov predložených žalovaným preukázané, že stavba sa uskutočnila v súlade so stavebnými predpismi (podľa § 10 Župného stavebného štatútu bývalej župy trencianskej č. 133/3373/1903, čo vyplýva z „Uzavretia“) platnými v čase rozhodovania o žiadosti stavebníka B. C. - „Prosby“ zo dňa 27.05.1927, o ktorej bolo rozhodnuté „Uzavretím“ č.j. 5440/1927 zo dňa 13.06.1927, a to po predchádzajúcej ohliadke pozemku pod budúcou stavbou dňa 10.06.1927, z ktorej bola vyhotovená Zápisnica č. 2143/1927.

170. Žalobca nepreukázal, že by rozhodnutie „Uzavretie“ vydané v konaní, ktoré je analógiou dnešného stavebného povolenia, bolo vydané v rozpore so stavebnými predpismi platnými v čase povoľovania stavby a ani nepreukázal, že by toto stavebné konanie v dobe, kedy prebiehalo, trpelo nejakou vadou.

171. Súd mal teda preukázané, že stavba humna bola realizovaná v rokoch 1927 - 1928 na základe stavebného povolenia v roku 1927 - rozhodnutia sp. zn. č. j.: 5440 / 1927 zo dňa 13.06.1927 označeného ako Uzavretie.

172. Súd mal tak preukázané, že stavba bola zhotovená legálne, bola stavbou povolenou, opak v konaní preukázaný nebol, teda že by bola stavbou nepovolenou, tzv. „čiernou“. Pokiaľ teda žalobca tvrdil, že stavba bola postavená bez príslušných povolení, toto tvrdenie v konaní preukázané nebolo.

173. Otázka legálnosti stavby podľa noriem verejného práva však v konaní o vlastníckej žalobe, v ktorom sa má poskytnúť ochrana vlastníkovi pozemku pred rušivým zásahom vlastníka neoprávnenej stavby, nie je rozhodujúca, ale právne významné je, či stavba bola zhotovená osobou oprávnenou na zhotovenie stavby, a to či už na pozemku vo vlastníctve stavebníka, alebo na pozemku osoby odlišnej od osoby stavebníka, ale so súhlasom takejto osoby.

174. Žalobca sa prioritne domáhal, aby súd rozhodol o odstránení stavby humna z dôvodu neoprávnenej stavby, pričom popri tom sa alternatívnym petitom domáhal prikázania stavby do svojho vlastníctva. Problematika neoprávnenej stavby je v súčasnosti upravená v § 135c OZ. Stavba je neoprávnená vždy, ak ju niekto zriadil na cudzom pozemku bez toho, aby mu k tomu svedčil právny titul.

175. Vzhľadom na početné zmeny právnej úpravy občiansko-právnych vzťahov týkajúcich sa vlastníctva nehnuteľností od roku 1927 súd musel predovšetkým vyriešiť otázku aplikácie práva.

176. Čo sa týka aplikácie práva na uplatnený nárok na odstránenie stavby, podľa názoru žalobcu neoprávnenej, podľa ust. § 868 OZ, ktorým bola zakotvená nepravá retroaktivita, pokiaľ ďalej nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 1992; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 1992 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

177. Uvedené znamená, že súčasný vzťah medzi stranami sa spravuje ustanoveniami aktuálne účinného Občianskeho zákonníka, teda ust. § 135c OZ, pričom ale vznik tohto právneho vzťahu vlastníka stavby a vlastníka pozemku a nároky z toho vzniknuté sa budú posudzovať podľa predpisov účinných v čase vzniku stavby. Pojem stavba je vymedzený v ust. § 119 ods. 2 OZ. Skutočnosť, že sa v tomto prípade jedná o stavbu podľa cit. zákonného ustanovenia, a je tak dôvodná aplikácia ust. § 135c OZ, mal súd preukázanú zo znaleckého posudku č. 31/2019 zo dňa 15.05.2019 vyhotoveného znalcom Ing. Z. L., v zmysle ktorého sa v prípade humna jedná o stavbu založenú na priebežných betónových základových pásoch s betónovou podmuroukou a na pätkách pod nosnými piliermi, ktoré sú z prostého monolytického betónu, prekladaného kameňom, teda o stavba spojenú so zemou pevným základom.

178. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31Cdo/606/2004 zo dňa 16.02.2005, v ktorom súd vyslovil nasledovný právny názor:

Při posuzování otázky, zda jde o neoprávněnou stavbu ve smyslu občanského zákoníku, tedy o to, zda stavebník měl ke stavbě občanskoprávní titul, je třeba vycházet z právní úpravy platné v okamžiku vzniku stavby jako věci v právním smyslu; ovšem otázku, zda lze stavbu, postavenou bez občanskoprávního titulu stavebníka k zastavěnému pozemku, vypořádat podle § 135c ObčZ, je třeba posoudit podle právní úpravy platné v době vypořádání. Vypořádání stavby postavené po 1. 4. 1964 (kdy nabyl účinnosti občanský zákoník č. 40/1964 Sb.) a před 1. 1. 1992 (kdy nabyl účinnosti zákon č. 509/1991 Sb.) někým jiným, než občanem (tedy i socialistickou organizací) na cizím pozemku bez občanskoprávního titulu se

tak po tomto dni řídí § 135c odst. 1 ObčZ, jehož hypotéza dopadá i na tento případ (stavba je zřízena na pozemku někým, kdo na to neměl právo, bez ohledu na to, zda šlo o osobu fyzickou nebo právnickou). Skutečnost, že jde o stavbu postavenou před účinností novely občanského zákoníku č. 509/1991 Sb., se projeví jen v tom, že oprávnění ke stavbě na cizím pozemku bude třeba posoudit podle právních předpisů platných v době zřízení stavby, a to i v případě, že právo k postavení stavby (např. právo družstevního užívání) již zaniklo (dovolací soud, vázán dovoláním, nezkoumal, zda tomu tak nebylo i v této věci). Pokud však postup při zřízení stavby tzv. socialistickou organizací na cizím pozemku byl od počátku neoprávněný, je třeba provést její vyspořádání podle § 135c ObčZ.

Velký senát občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu se tak odchyluje od právního názoru, vysloveného v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1031/97, publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2000, poř. č. 13, že o neoprávněnou stavbu nemůže jít tehdy, byla-li tato stavba zřízena před 1. 1. 1992 tzv. socialistickou organizací. Nadále je však použitelný závěr tohoto rozhodnutí, že při posuzování otázky, zda jde o neoprávněnou stavbu ve smyslu občanského zákoníku, je třeba vycházet z právní úpravy platné v okamžiku vzniku stavby jako věci v právním smyslu.

179. Aj keď obdobie posudzované citovaným rozsudkom NS ČR ako čas vzniku stavby, realizovanej v čase totalitného štátu, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.1991, je odlišným od obdobia, kedy vznikla stavba humna (1927 - 1928), súd má za to, že právnym názorom, že pri posudzovaní otázky, či ide o stavbu neoprávnenu v zmysle občianskeho práva, je potrebné vychádzať z právnej úpravy platnej v čase vzniku stavby ako veci v právnom zmysle, je potrebné sa riadiť aj v tomto prípade.

180. Vyplýva to aj z logiky veci - aj keď potenciálne súhlas s existenciou stavby už zrealizovanej na pozemku vo vlastníctve osoby odlišnej od vlastníka stavby by bolo možné zo strany vlastníka pozemku dodatočne udeliť vlastníkovi stavby kedykoľvek, pre posúdenie otázky oprávnenosti stavby je rozhodujúce práve obdobie vzniku tejto nehnuteľnej veci, teda obdobie jej výstavby, k čomu došlo, ako je vyššie uvedené, bezprostredne v čase po vydaní rozhodnutia „Uzavretie“, teda po dátume 13.06.1927. Skutočnosť oprávnenosti stavby sa preto bude posudzovať podľa Všeobecného občianskeho zákonníka z roku 1811 (ABGB).

181. Stavba nie je v zmysle súčasnej právnej úpravy súčasťou pozemku (§ 120 ods. 2 OZ), ako tomu bolo do 31.12.1950. Vlastnícke právo sa nadobúda podľa § 132 ods. 1 OZ aj na základe iných skutočností stanovených zákonom, teda aj zhotovením veci - v tomto prípade zhotovením stavby, ktorý spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva sa radí medzi originárne spôsoby získania vlastníctva. Keďže stavba nie je súčasťou pozemku, aj vlastník neoprávnenej stavby nadobudne vlastnícke právo k tejto nehnuteľnej veci jej zhotovením bez ohľadu na to, že stavba bola zrealizovaná neoprávnene, t.j. bez súhlasu vlastníka pozemku, vzhľadom na súčasné uplatňovanie v právnom poriadku Slovenskej republiky zásady „superficies non solo cedit“, teda že stavba nie súčasťou pozemku, ktorá zásada bola zavedená od 1.1.1951 Občianskym zákonníkom - zákonom č. 141/1950 Sb., tzv. stredným občianskym zákonníkom (v texte aj len ako „SOZ“). Stavby sú teda podľa § 120 ods. 2 OZ samostatnými vecami a nie je vylúčené, aby bolo vlastnícke právo k stavbe odlišné od vlastníckeho práva k pozemku pod stavbou. Stavba teda môže byť samostatným predmetom občiansko-právnych vzťahov bez ohľadu na právny režim pozemku.

182. Zásada „superficies solo cedit“, teda „vrch ustupuje spodku“, t.j. stavba je súčasťou pozemku, sa uplatňovala na území Slovenska do 31.12.1950. V roku 1927 na Slovensku platilo právo obsahovo vychádzajúce z bývalého uhorského práva.

183. Východiskom pre načrtnutie stavu právneho poriadku v Československej republike v rokoch 1918 - 1938 sú ustanovenia článku 2 zákona o zriadení samostatného československého štátu z 28. októbra 1918 (tzv. recepčná norma - zákon č. 11/1918 Zb. z. a n.). V zmysle jeho ustanovení zostali v platnosti i v nástupníckom Československu všetky dovtedy na tomto území platiace zemské (krajinské) a ríšske zákony a nariadenia. ...na Slovensku sa používalo nekodifikované uhorské obyčajové právo v podstate v tom rozsahu, ktorý stanovila Judexkuriálna konferencia z roku 1861. Tento stav nebol najoptimálnejší napriek tomu, že všeobecný občiansky zákonník z roku 1811 bol prevzatý aj s jeho novelizáciou v rokoch 1914, 1915 a 1916, že obyčajové právo platné na Slovensku malo základ v Tripartite z roku 1514, v

kuriálnych rozhodnutiach, decíziách a súdnou praxou sa prispôbovalo spoločenskému vývoju. (Mosný P., Hubenák L.: Dejiny štátu a práva na Slovensku. Str. 237, 239. Košice: Aprilla s.r.o. 2008.)

184. Superficiálna zásada, ktorá má pôvod v rímskom práve, platná podľa rakúskeho Všeobecného občianskeho zákonníka z roku 1811 (v skratke ako „ABGB“) znamenala, že vlastníkom pozemku je aj vlastníkom všetkých stavieb, ktoré sú na ňom postavené. Odvodzuje sa teda od princípu akcesie - spojenia stavby, t.j. (aj ako) stavebného materiálu, z ktorého je zhotovená, so zemou.

185. Všeobecný občiansky zákonník v § 417 až § 419 upravoval pomer stavby k pozemku, na ktorom bola postavená, pričom vychádzal zo zásady „superficies solo cedit“. Táto zásada špecifikovaná v § 297 ABGB znamenala, že stavba nebola samostatnou vecou, ale súčasťou pozemku a vlastníkom stavby bol teda vlastníkom pozemku. Veci, ktoré boli na pozemku zriadené s tým úmyslom, aby tam trvale zostali, ako domy a iné budovy, boli súčasťou nehnuteľnosti. Teda ak bola budova zriadená s úmyslom, aby tam trvale zostala, stala sa súčasťou pozemku. Ak bola budova zriadená dočasne, súčasťou pozemku sa nestala. Vlastník pozemku sa stal vlastníkom stavby na ňom zriadenej bez ohľadu na osobu stavebníka. Pokiaľ bol podľa § 418 ABGB vety druhej staviteľ poctivý, mohol žiadať náhradu potrebných vynaložených nákladov. Proti staviteľovi nepoctivému sa postupovalo ako voči tomu, kto nebol na to splnomocnený, alebo tiež tomu, kto konal bez príkazu. Výnimku zo zásady „superficies solo cedit“ obsahoval § 418 ABGB veta tretia, podľa ktorého, ak vlastníkom pôdy vedel, že sa stavia tomu, kto staval poctivo a ihneď mu to nezakázal, mohol žiadať len všeobecnú hodnotu za pozemok. Poctivý stavebník sa stal vlastníkom pozemku a stavby. V prípade, že chcel stavebník stavať na cudzom pozemku, musel mať k tomuto pozemku vecné právo, a to tzv. právo stavby. Právo stavby nebolo predmetom úpravy vo Všeobecnom občianskom zákonníku, ale bolo upravené v osobitnom predpise, ktorým bol zákon č. 86/1912 r. z. o práve stavby. (Skaloš, M: Právna úprava pozemkového vlastníctva v Československu do prijatia Občianskeho zákonníka z roku 1950. Dny práva 2011. Brno: Masarykova univerzita. Zdroj - internet)

186. Ani do účinnosti zákona č. 141/1950 Zb. neplatila v slovenskom súkromnom práve bezvýnimočne zásada, že vlastníctvo stavby podľa zásady rímskeho práva superficies solo cedit prechádza na vlastníka pozemku. Celý rad judikátov z tohto času určoval, že ten, kto so súhlasom vlastníka postavil stavbu na jeho pozemku, sa stal aj vlastníkom pozemku, na ktorom stojí stavba, prirodzene s povinnosťou poskytnúť za tento pozemok náhradu.

187. Do roku 1950 platila na Slovensku úprava zhodná s ustanoveniami § 418 ABGB (platného vtedy v českých krajinách), ktorá znela: „Ak staval niekto zo svojich hmôt bez vedomia a vôle vlastníka na cudzom pozemku, prípadne stavba vlastníkom pozemku. Dobromyseľný stavebník môže žiadať náhradu nutných a užitočných nákladov; voči nedobromyseľnému stavebníkovi treba postupovať ako voči konateľovi bez príkazu. Ak však vlastníkom pozemku vedel o stavbe a dobromyseľnému stavebníkovi ju ihneď nezakázal, môže žiadať za pozemok len všeobecnú cenu.“

[Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. zväzok (Vecné práva, Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie). Veľký komentár, 2. aktualizované a rozšírené vydanie. Strana 232. Bratislava: Eurokódex 2015].

188. Keďže v prípade stavby humna v prejednávanej veci sa jedná o stavbu pevne spojenú so zemou, vzťahuje sa preto na daný prípad ustanovenie § 297 ABGB.

189. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia, že stavba bola zriadená na pozemku vo vlastníctve právneho predchodcu žalobcu (v čase zhotovenia stavby).

190. Pokiaľ právni zástupcovia strán na poslednom pojednávaní produkovali tvrdenia ohľadom evidencie vlastníckeho práva k parcele, na ktorej je postavené humno, v príslušných registroch a k jej zobrazeniu na mapách, súd konštatoval, že vzhľadom na dôkaznú núdzu je predovšetkým sporné, či v prípade čísla XXX uvedeného v Zápisnici zo dňa 10.06.1927 ako číslo označujúce stavebný pozemok („pozemku budovať sa majúceho“: v poz. kn. záp. obce: Z., m.č. XXX, ulica - údaj nevyplnený, číslo domu: XXX, pozemok obsahuje 200 m²) sa jedná o číslo označujúce dom alebo o číslo označujúce parcelu a ani nie je zrejmé, že by sa malo jednať o parcelu č. XXX, ktorá by mala byť totožná s KN parcelou XXXX, na ktorej

je postavené humno, keďže okrem iného, aj o skutkové tvrdenie, že právny predchodca žalovaného realizoval výstavbu humna na pozemku v jeho vlastníctve, založil žalovaný svoju obranu.

191. Súd z vykonaného dokazovania nemal preukázané tvrdenie žalovaného, že
- v prípade číselného údaja XXXX uvedeného na listinnom dôkaze - Výpise majiteľov v pozemnoknižnom protokole (vloške) a v komasačnom hárku č. XXXX (č.l. 131 v spise 2C/182/2014) sa skutočne jedná o parcelné číslo a nie o číslo komasačného hárka,
- pokiaľ by sa aj jednalo o parcelné číslo, že táto parcela č. XXXX bola skutočne vo vlastníctve právnych predchodcov žalovaného s poukazom na ďalej uvedené,
- v prípade parcely č. XXXX v predkomasačnom stave je táto parcela totožná s parcelou č. XXXX.

192. Súd k uvedenému názoru dospel na základe listu - Oznámenia Okresného úradu Bytča zo dňa 29.11.2016 (č.l. 122 spisu sp. zn. 2C/182/2014) adresovaného súdu, z ktorého listinného dôkazu vychádzal aj súd pri svojom rozhodovaní vo veci samej v konaní sp. zn. 2C/182/2014, z ktorého súd zistil, že okresný úrad súdu oznámil, že na okresnom úrade sa nenachádza listina preukazujúca pozemnoknižný stav parcely č. XXXX pred komasáciou. Skutočnosť vlastníckeho práva pozemku pod humnom tak ostala v konaní nepreukázaná a strany sporu na túto skutočnosť nenavrhlí vykonanie žiadneho ďalšieho dokazovania. Nebolo tak ani preukázané, že by stavba humna bola postavená, a to ani sčasti, na pozemku vo vlastníctve právnych predchodcov žalobcu, a to bez ich súhlasu, teda neoprávnené. Inak povedané, v konaní nebolo vôbec preukázané, že by právnym predchodcom žalobcu svedčil akýkoľvek titul oprávňujúci taký postup týchto potenciálnych oprávnených osôb, že titulom ich (nepreukázaného) právneho vzťahu k pozemku pod humnom bolo potrebné, aby stavebník humna disponoval pred výstavbou humna súhlasom týchto osôb s jeho výstavbou. Žalobca tak dôkazné bremeno svojho tvrdenia o neoprávnenosti stavby humna z dôvodu nesúhlasu právnych predchodcov žalobcu s výstavbou humna neuniesol.

193. Zároveň sa žalobcovi nepodarilo preukázať ani jeho tvrdenie, že by stavba humna bola postavená proti vôli vlastníka pozemku parc. č. KNC XXXX, keďže v zásade sa v konaní ani nepodarilo preukázať, v koho vlastníctve bol pozemok, na ktorom bolo humno postavené.

194. Súd má za to, že stavebník stavby humna mal oprávnenie zhotoviť stavbu tým, že mal právny vzťah k pozemku pod budúcim humnom. O aký právny vzťah sa jednalo, v konaní ostalo nepreukázané. Hypoteticky, keby stavebník staval na pozemku cudzom, musel by mať k tomuto pozemku vecné právo, a to tzv. právo stavby - podľa zákona č. 86/1912 r. z. o práve stavby. Stavebná komisia na ohliadke dňa 10.06.1927, zaznamenaná v zápisnici Notárskeho úradu v Štiavniku č. 2143/1927, však výslovne konštatovala, že stavba má byť zhotovená na pozemku vlastnom. Pokiaľ aj žalobca tvrdil, že sa malo jednať o pozemok spoločný, s týmto názorom sa ale súd nestotožňuje, a to vzhľadom na vykonaný spôsob výberu správnym orgánom, pri vyhotovovaní rozhodnutia „Uzavretie“ z 13.06.1927 na predtlačenom formulári, medzi možnosťami vyznačenia výlučného vlastníctva alebo spoluvlastníctva k pozemku pod budúcim humnom, vyčiarknutím možnosti „spoločnom“ písmenami xxxxxxxx a ponechaní možnosti „vlastnom“.

195. Na tomto mieste súd uvádza, že sa nestotožnil s vyhodnotením listinného dôkazu - rozhodnutia „Uzavretie“ z 13.06.1927 v súdnom konaní sp. zn. 2C/182/2014, že slovo „spoločnom“ v Uzavretí je podčiarknuté, nie prečiarknuté.

196. Súd má vzhľadom na posunutie celého strojom písaného textu na celom predtlačenom formulári „Uzavretia“ za to, že slovo „spoločnom“ nie je podčiarknuté, ale evidentne je písmenami xxxxxxxx prečiarknuté.

197. Je potrebné v tejto súvislosti aj uviesť, že žalobca ani nevysvetlil a nepreukázal, v koho vlastníctve mal byť takýto spoločný pozemok. Pokiaľ žalobca tvrdil, že pozemok pod humnom bol vo vlastníctve jeho právnych predchodcov, toto tvrdenie nepreukázal. Pokiaľ žalobca poukazoval, že jeden zo susedov - B. M., právny predchodca žalobcu, ktorý bol prizvaný na ohliadku konanú dňa 10.06.1927 ako jeden zo susedov susediacich s pozemkom, na ktorom mala prebehnúť výstavba humna, zápisnicu o ohliadke nepodpísal, lebo s ňou nesúhlasil, tak súd uvádza, že jednak nemal preukázané, že by sa B. M. ohliadky vôbec zúčastnil (bol len zaevidovaný medzi „susedmi“), pričom v zápisnici je výslovne uvedené „k podpisu zápisnice nedošiel B. M.“.

198. Zo zápisnice tiež nesporne vyplýva, že žiadny zo susedov nemal námietky proti výstavbe humna, vzhľadom na zápis uvedený bode 21 zápisnice pri predtlačenom texte „Poznámky susedov“: Susedia námietky nečinia.

199. Súd má za to, že keďže sa B. M., ako jeden zo susedov prizvaných na ohliadku, tejto ohliadky vôbec nezúčastnil, tvrdenie žalobcu, že B. M. s výsledkom ohliadky nesúhlasil, a preto zápisnicu nepodpísal, nie je tak v súlade s vykonaným dokazovaním. Okrem toho súdu nie je zrejmé, aký vplyv by mal nesúhlas B. M. s výstavbou humna, keďže v konaní nebol preukázaný žiadny právny vzťah B. M. k pozemku, na ktorom sa mala realizovať výstavba humna. Pokiaľ by mal skutočne B. M. taký právny vzťah k pozemku, oprávňujúci ho na udelenie súhlasu s výstavbou, teda jeho súhlas bol nevyhnutný pre konštatovanie oprávnenosti stavby humna, súd poukazuje, že B. M. mal v tom prípade možnosť ex lege postupu podľa § 418 ABGB proti stavebníkovi humna ako proti stavebníkovi nepoctivému, tak ako aj proti stavebníkovi poctivému. Pokiaľ bol stavebník poctivý - dobromyseľný, mohol vlastník pozemku žiadať podľa § 418 ABGB od stavebníka len všeobecnú cenu za pozemok a takýto stavebník sa stal okrem stavby aj vlastníkom pozemku pod stavbou. Súd nemal v konaní preukázanú realizáciu potenciálnym vlastníkom pozemku pod humnom B. M. alebo inou osobou ani jednej z načrtnutých možností pre prípad, že stavebník humna nerealizoval výstavbu na pozemku vlastnom, či už ako stavebník dobromyseľný alebo zlomyseľný a nebolo ani preukázané, že pre výstavbu humna sa vyžadovalo právo stavby podľa zákona č. 86/1912 r. z. o práve stavby.

200. Pokiaľ teda žalobca tvrdil, že ohliadka pozemku, o ktorej bola spísaná zápisnica č. 2143/1927 z 10.6.1927, sa uskutočnila v neprítomnosti právneho predchodcu žalobcu, ktorý tým pádom nemohol ani vzniesť námietky, ani iným spôsobom zabrániť výstavbe humna, je zrejmé, že právny predchodca žalovaného tak v zmysle v tom čase platných právnych predpisov urobiť mohol.

201. Z náčrtu (č.l. 93), ktorý je prílohou k Zápisnici zo dňa 10.06.1927, mal súd zároveň preukázané, že na tomto mapovom náčrte, z ktorého je zrejmá pozícia pozemkov (pod budúcim humnom, aj susediacich) a je zrejmé vlastníctvo konkrétnych osôb k pozemkom, je uvedené meno B. a M. len na jednom pozemku nachádzajúcom sa (zakreslenom) na mape nad pozemkom pod budúcim humnom, teda na pozemku odlišnom od pozemku pod budúcim humnom. Z tohto dôkazu mal teda súd preukázané, že B. M., ktorý bol žalobcom prezentovaný v konaní ako osoba, ktorej súhlas s výstavbou humna bol rozhodujúci pre posúdenie oprávnenosti stavby humna, nemal k pozemku vlastnícke a ani iné právo. Súd je tiež toho istého názoru ako žalovaný, že za predpokladu, že by bol B. M. vlastníkom pozemku pod budúcou stavbou, nebol by na ohliadku pozvaný ako dotknutý sused.

202. Čo sa týka spochybňovania žalobcom totožnosti zákresu stavby humna v nákrese priloženom k žiadosti o vydanie stavebného povolenia z roku 1927 so stavbou zakreslenou v projektovej dokumentácii na prílohe ku znaleckému posudku č. 31/2019, keď žalobca poukazoval na diametrálnu odlišnosť obidvoch nákresov, súd uvádza, že na tieto skutkové tvrdenia žalobcu žalovaný reagoval vo svojom podaní zo dňa 20.05.2019 (konkrétna podrobná argumentácia na tieto tvrdenia žalobcu je uvedená v odsekoch 78. a 79. tohto rozsudku), na ktorú obranu žalovaného už žalobca následne žiadnym spôsobom nereagoval. Vzhľadom na tento procesný postup žalobcu má súd za to, že žalovaný tvrdenia žalobcu o rozdieloch v zakreslení stavby v nákrese priloženom k žiadosti o vydanie stavebného povolenia z roku 1927 a v prílohe znaleckého posudku účinne poprel. Okrem toho nie je ani zrejmé, čo mienil žalobca týmito tvrdeniami, okrem spochybňovania znaleckého posudku č. 31/2019 (ktorý dôkaz súd v konaní vzhľadom na záver o oprávnenosti stavby humna nepoužil) dosiahnuť, keďže v konaní bolo preukázané z výpovede svedkov, že bola vykonaná prestavba a potom aj údržba predmetnej stavby v rôznych obdobiach, čím mohlo dôjsť k zmene niektorých stavebných prvkov.

203. Na skutočnosť dobromyseľnosti stavebníka B. C. pri výstavbe humna súd vykonal dokazovanie výpovedami svedkov Q. K., Q. R., B. Z., Q. C. a B. K. vypočutými v konaní sp. zn. 2C/182/2014. V tomto konaní sp. zn. 4C/132/2013 bolo vykonané dokazovanie výsluchom svedkov Q.. Z výpovedí svedkov Q. R., B. K., Q. C. v tomto konaní, ako aj z výpovedí tých istých svedkov a tiež svedkov Q. K. a B. Z. v konaní sp. zn. 2C/182/2014 mal súd preukázané, že humno na pozemku parc. č. KNC XXXX bolo zhotovené B. C. a bolo vždy užívané len ním a jeho rodinou (teda rodinou žalovaného) - jeho právnymi nástupcami. Konkrétne svedkovia v tomto konaní uvádzali:

- Svedkyňa Q. R. nar. XXXX tvrdila, že v prípade humna sa jedná o starý kidovský majetok. Od matky vie, že humno postavil ešte pred 2. svetovou vojnou dedo B. C., ktorý v humne hospodáril. Nikdy tam nevidela žalobcu alebo jeho právneho predchodcu pána M..
- Svedok B. K., nar. XXXX uviedol, že humno užívali odjakživa C. a aj rodičia svedka mu hovorili, že humno užívali C..
- Svedkyňa Q. C. nar. XXXX, sa pamätá od mala, že to humno, aj pozemok bolo B. C., po ktorom to zdedil jeho syn Z. C.. Od rodičov vie, že humno staval C.. Svedkyňa chodila s dcérou B. C. do školy - do jednej triedy, preto svedkyňa tieto podmienky veľmi dobre pozná. S dcérou B. C., ktorý postavil humno, sa navštevovali, písali si spolu úlohy. Svedkyňa chodievala aj do toho humna. Ktokoľvek v dedine vie, že to bolo C. a okrem nich humno nikto iný neužíval.

204. Okrem týchto svedkov bol vypočutý aj svedok T. B. M., nar. XXXX, syn žalobcu, ktorý vypovedal, že v roku 1998 zdedil otec svedka pozemok pod humnom a odvtedy ho začala jeho rodina užívať. Svedok tiež tvrdil, že od jeho starej matky vie, že humno bolo vyplatené otcom svedkovej babky pánovi C., teda starému otcovi žalovaného a to z peňazí, ktoré prapradedo dostal z G. ako odškodnenie za to, že vo vojne padol jeho syn. Súd nemal toto tvrdenie svedka preukázané, keď svedok jednak vychádzal zo sprostredkovaných informácií od svojej starej matky, pričom ale takéto tvrdenie neuvádzal ani samotný žalobca. Súd má za to, že vzhľadom na preukázaný stav užívania humna výlučne len rodinou žalovaného od času jeho výstavby - teda od roku 1928 až doposiaľ, pri ktorom užívaní nebola rodina žalovaného nikdy žiadnou osobou rušená, ani si žiadna osoba žiadnym titulom neuplatňovala voči žalovanému, ani jeho právnym predchodcom, nárok na vlastníctvo k humnu, že toto tvrdenie svedka je nevierohodné.

205. Pokiaľ svedok uvádzal, že právny predchodca žalobcu pradedo s prapradedom jednak chodievali za prácou do Y. a boli tam nepretržite polroka a jednak že sa v lete sťahovali na salaše so všetkým dobytkom, ktorú neprítomnosť mal využiť právny predchodca žalovaného na postavenie humna na pozemku vo vlastníctve rodiny svedka (prostredníctvom firmy), súd uvedené tvrdenie preukázané nemal, keďže nebolo preukázané, že by bol pozemok pod humnom, ako i príľahlý pozemok v čase výstavby humna vo vlastníctve rodiny svedka a ani sa žiadna osoba - potenciálny vlastník pozemku (odlišný od vlastníka stavby humna) nedomáhala od B. C. ako stavebníka humna nárokov vyplývajúcich pre vlastníka pozemku podľa § 418 ABGB.

206. Pokiaľ aj žalobca na jednej strane tvrdil, že pozemok, na ktorom je postavené humno, zdedil po svojej tete Z. M., ktorá zomrela v roku XXXX a vtedy na tom pozemku nebola žiadna ťarcha, stavba nemala zapísaného vlastníka a žalobca to teda bral tak, že stavba patrí k pozemku, svojimi tvrdeniami si sám protirečil, keďže na pojednávaní konanom dňa 02.05.2014 zároveň uviedol, že v čase, keď zdedil pozemok pod humnom v roku 1998, videl na pozemku žalovaného, ktorému ponúkol 100.000,- Sk za toto humno, pretože tam padala strecha a bolo to potrebné opraviť, čo žalovaný to odmietol a začal sám s opravou strechy humna. Žalobca si teda bol vždy vedomý vlastníckeho práva žalovaného k humnu.

207. Žalovaný tvrdil, že medzi právnymi predchodcami žalobcu a žalovaného došlo k uzatvoreniu dohody o užívaní pozemkov, ktorí si vzájomne zamenili pozemky v čase, keď bola táto parcela v rámci komasácie pridelená Z. M.. Spočiatku, keďže na pozemku stálo toto humno, Z. M. túto parcelu odmietal, čo nepriamo vyplýva z listinného dôkazu (č.l. 91) - pozostávajúceho z jednej strany (číslo strany 80), z nezisteného rozhodnutia, v ktorom je pod bodom XX. zaprotokolované vyjadrenie Z. M., č.d. XXX, č. hárku XXXX, ktorý podal námietku proti prídeleniu v bloku č. XX, keďže tam príberá cudzie humno a toto nie je v stave vyplatiť, preto žiada, aby toto jeho humno bolo k jeho parcele pričlenené a miesto toho žiada, aby mu bolo vydelené miesto pre humno, a to na hárku XXXXX. Krajský súd námietku sťažovateľa zamietol, keďže pri vyšetrovaní námietok sťažovateľ prehlásil, že svoju námietku odvoláva. Pri posúdení vo vzájomných súvislostiach týchto dôkazov a tvrdení žalovaného sa javí ako vierohodné vysvetlenie žalovaného, že Z. M. svoju námietku odvolal z dôvodu, že sa s vlastníkom stavby humna dohodol o zámene pozemkov, na základe ktorej dohody boli následne pozemky užívané nerušene až do roku 1968, kedy nadobudol vlastnícke právo k pozemku pod humnom terajší vlastník - žalobca dedením po Z. M..

208. V konaní teda nebolo preukázané, že by bol žalovaný alebo jeho právni predchodcovia pri držbe humna niekým rušení, čo vyplynulo z výpovede svedkov Q. R., B. K., Q. C., tiež z čestného vyhlásenia M. A. zo dňa 07.10.2019, ktorí tvrdili, že humno zhotovili a vždy užívali len právni predchodcovia žalovaného.

209. Na tomto mieste súd uvádza, že listinný dôkaz (č.l. 91) - pozostávajúci z jednej strany (číslo strany 80), z nezisteného rozhodnutia, súd použil za účelom komplexného vyhodnotenia dokazovania, a to podporne (keďže žalovaný súdu nepredložil celé znenie dokumentu, z ktorého predložil len stranu 20). Súd nepovažoval tento dôkaz za nevierohodný, keďže obsah tejto listiny korešponduje s tvrdeniami žalovaného a s následnou, zo strany žalovaného tvrdenu dohodou medzi Z. M. a otcom žalovaného po vykonaní komasácie, o užívaní pozemkov, so stabilizovaným, počas sedemdesiatich rokov trvajúcim skutkovým stavom na mieste samom, pretrvávajúcim od roku 1928 do roku 1998.

210. V konaní bolo preukázané, že právni predchodcovia žalovaného užívali počas celej doby od zhotovenia stavby nehnuteľnosti, a to ako stavbu humna, tak aj pozemok príľahlý k stavbe, nerušene ako svoje vlastné. Stavbu humna takto užívajú doposiaľ, pričom dobromyseľnosť držby pozemku právnymi predchodcami žalovaného bola zrejme prerušená vykonaním komasácie v obci Z. (nikdy neautentifikovanej) v rokoch 1942 - 1948.

211. Súd poznamenáva, čo sa týka inštitútu komasácií, ktoré sa v rámci pozemkových úprav realizovali na území Slovenska v prvej polovici 20. storočia, že za nedokončenú komasáciu sa považuje taký stav, keď sa komasačné konanie skončilo v niektorom okamihu pred vydaním právoplatného uznesenia o autentifikácii nového stavu, teda po opatrení sudcom rozdeľovacích operátov autentifikačnou doložkou (tzv. kombinatórium), ktoré podpísali sudca, autentifikačný katastrálny inžinier, hospodársky a prípadne lesný odborný znalec, pričom po právoplatnosti uznesenia o autentifikácii nového stavu súd zaslal rozdeľovacie operáty pozemkovej knihe za účelom jej prepracovania.

212. Komasačia vykonaná v Obci Štiavnik nebola autentifikovaná, teda právoplatne skončená, ako to vyplýva z Oznámenia Okresného úradu Bytča zo dňa 29.11.2016 (z pripojeného spisu sp. zn. 2C/182/2014 - č.l. 122) o absencii kombinatória v dokladoch o komasácii. Z uvedeného dôvodu je preto rozhodujúce pre nadobudnutie vlastníckeho práva na základe tejto komasácie, či boli budúci vlastníci vykomasovaných pozemkov riadne uvedení, na základe rozdeľovacích plánov a po vytýčení na mieste samom nových hraníc pozemkov, do novej držby pozemkov, tejto držby sa uchopili a následne pozemky nerušene, ako svoje vlastné, užívali. Otázne je nadobudnutie vlastníctva pozemkov v tejto komasácii osobami, ktoré ani nevstúpili do držby týchto pozemkov, k čomu došlo aj v tomto prípade, keďže právny predchodca žalobcu, ktorý mal nadobudnúť pozemok pod humnom na základe komasácie, sa nikdy nechopil držby pozemku pod humnom a ani nikdy vlastníka humna pri užívaní stavby humna nerušil.

213. Vzhľadom na to, že v konaní nebolo preukázané, že by tretie osoby rušili právneho predchodcu žalovaného B. C. pri výstavbe humna a ani v čase po jeho výstavbe, alebo mu dokonca realizáciu stavby zakázali, súd má za to, že stavebníka humna je potrebné považovať z hľadiska právnej úpravy platnej v čase výstavby humna za stavebníka poctivého, voči ktorému by si potenciálny vlastník pozemku pod humnom, potenciálne odlišný od vlastníka stavby, mohol uplatniť len nárok na náhradu všeobecnej hodnoty pozemku. Z toho vyplýva, že sa nestala tretia osoba - potenciálny vlastník pozemku, v zmysle superficiálnej zásady, aj vlastníkom stavby.

214. Súd tak mal preukázané, že právny predchodca žalovaného B. C. dobromyseľne postavil humno podľa nákresu B. Y. a užíval ho spolu s pozemkom nerušene a dobromyseľne, humno vždy užívala rodina žalovaného a nikdy nie rodina žalobcu, ktorá sa o humno nestarala a začala sa o humno zaujímať až v roku 1998, t.j. po smrti právnej predchodkyne žalobcu Z. M.. Pokiaľ by sa žalovaný a jeho právni predchodcovia o humno nestarali, ako tvrdil žalobca v tomto konaní a aj v konaní sp. zn. 2C/182/2014, humno by nemohlo byť v takom technickom stave, aký vyplýva zo žalovaným predloženého znaleckého posudku a nemohlo by byť stále funkčné a tak doposiaľ slúži svojmu účelu.

215. Spochybnovanie čestného prehlásenia M. A., nar. XXXX, zo dňa 07.10.2019 žalobcom na pojednávaní konanom dňa 09.10.2019 súd vyhodnotil ako nedôvodné, keďže na tvrdení o psychickej nespôsobilosti M. A. žalobca nezotrval a ani nepreukázal, že by podpísanie čestného prehlásenia M. A. bolo žalovaným zmanipulované. Žalobca na preukázanie svojho tvrdenia o zneužití M. A. na podpísanie čestného prehlásenia a jej neschopnosti pochopiť obsah čestného prehlásenia nenavrhol vykonanie žiadneho dokazovania. Súd má tak za to, vzhľadom na argumentáciu právnych zástupcov na pojednávaní, že tvrdenia žalobcu o zmanipulovaní čestného prehlásenia žalovaným boli na pojednávaní žalovaným účinne popreté.

216. Dokazovanie navrhnuté stranami za účelom zistenia všeobecnej hodnoty stavby, všeobecnej hodnoty trvalého vecného bremena na vykonávanie vlastníckeho práva k uvedenej stavbe vo vzťahu ku pozemku a všeobecnej hodnoty práva vlastníka stavby ku práve cesty cez príľahlý pozemok súd nevykonával, keďže takéto dokazovanie by bolo významné len v prípade zistenia súdu, že v prípade stavby humna ide o stavbu neoprávnenú.

217. Čo sa týka právnym zástupcom žalovaného vznesenej námietky premlčania a jeho poukazu na posúdenie tejto problematiky Najvyšším súdom Českej republiky v rozsudku sp. zn. 22Cdo/432/2002 zo dňa 17.04.2002, ktorým NS ČR v konaní o dovolaní žalovanej zrušil rozsudok Okresného súdu v Havlíčkovom Brode sp. zn. 4C 222/88, súd konštatuje, že odvolací súd pripustil na návrh žalovaných dovolanie k otázke premlčania nároku na odstránenie stavby podľa § 135c OZ a Najvyšší súd Českej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. 22Cdo/432/2002 zo dňa 17.04.2002 uviedol:

Je treba prihliadnúť i k dôvodom, pro ktoré vlastníč pozemku řádně nezakročil proti neoprávnené stavbě v době její realizace a pokud vlastníč pozemku o neoprávnené stavbě věděl též k době, která od zřizení stavby uplynula. Nelze předvídat všechny okolnosti, které bude nutno při rozhodování o neoprávnené stavbě vzít v úvahu. Soud musí pečlivě přihlídnout ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a vzniklou situaci komplexně zhodnotit.

V případě, že vlastníč pozemku od počátku o neoprávnené stavbě věděl a bez vážného důvodu se u stavebního úřadu nebo u soudu nedomáhal zastavení stavebních prací a brání se až po dokončení stavby, je třeba zvážit, zda jeho jednání není šikanou a zda by rozhodnutí o odstránení stavby nebylo v rozporu s dobrými mravy.

218. Súd dospel k záveru, že skutkové okolnosti veci prejednávanej pred Najvyšším súdom Českej republiky v konaní sp. zn. 22Cdo/432/2002 sú odlišné od skutkových okolností zistených v tomto konaní, a preto nie je možná aplikácia uvedeného rozhodnutia NS ČR na prejednávaný prípad, keďže v konaní pred NS ČR bol vyslovený záver, že posudzovaná stavba bola neoprávnenou, naproti tomu čo súd vo veci sp. zn. 4C/302/2003 nedospel k záveru o neoprávnenosti stavby. Keďže žalobu o odstránenie stavby podľa § 135c OZ je možné podať bez časového obmedzenia a právo na usporiadanie neoprávnenej stavby sa nepremlčava, námietka premlčania tak bola vznesená žalovaným nedôvodne.

219. Súd tvrdenia žalovaného o porušení dobrých mravov žalobcom, ktorého sa mal žalobca dopustiť tým, že vlastníč pozemku od začiatku o neoprávnenej stavbe vedel a bez vážneho dôvodu sa na stavebnom úrade alebo na súde nedomáhal zastavenia stavebných prací a brání až po dokončení stavby, v tomto prípade sa bráni až po takmer 100 rokov, je potrebné zvážiť, či jeho konanie nie je šikanovaním a či by rozhodnutie o odstránení stavby nebolo v rozpore s dobrými mravmi nevyhodnocuje, keďže takúto skutkovú situáciu je potrebné podriaďiť pod vyššie uvedené ustanovenie § 418 ABGB, pričom významný je práve záver súdu o nepreukázaní akéhokoľvek práva právných predchodcov žalobcu ku pozemku pod humnom v čase jeho výstavby, od ktorého práva by sa mohlo odvodiť oprávnenie právných predchodcov žalobcu na udelenie súhlasu právnemu predchodcovi žalovaného s výstavbou humna.

220. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby a žalobu v celom rozsahu zamietol.

221. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 a 2 CSP a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vzhľadom na plný úspech žalovaného vo veci.

222. O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa ust. § 262 ods. 1 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní na Okresný súd Žilina.

Odvolanie možno podať písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Odvolanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie podané v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP, teda ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).